

CU CE SE MÂNGÂIE UN IMBECIL

Folosul că trăiești între câini, mâțe și găini e, înainte de toate, moral. Pisicile și dulăii nu dau, ca păsările, ouă și nu dau nimic, afară de osteneală cu mătura, cu grebla, dar „naturalia non turpia”... Mai lipsesc din universitatea ogrăzii un cal, un bou și un măgar pentru ca să fie aproape toate facultățile casnice reprezentate. Cât privește broasca, bufnița, ariciul, aceste blânde viețuitoare ar corespunde cu niște cursuri serale care țin toată noaptea. Noctambulismul nu e o invenție a jucătorilor de pocher, ci cea mai veche noctambulă e luna, pribeagă prin răspântiile cu becuri de stele și palidă ca o băutoare de absint.

Între oameni sunt tot soiul nu atât de varietăți cât mai ales de variabilități. Că unul vine pe lume cărn și altul prea lung la nas nu supără genul. Ceea ce jignește la om și cu deosebire la omul civilizat e aptitudinea lui de a schimba câte nașuri dorești și oricâte obraze, pe care le poartă cu sine, în buzunar. Tehnica transformării, atât a fizionomiei, cât și

a capului cu totul, a dus la perfecțiune de materiale, subțiate treptat, până a le obține aproape abstracte și făcând cu puțință transportarea lor lesnicioasă, fără să incomodeze mai mult ca un pachet de țigări.

O infimă fracțiune de indivizi înțeleg lucrurile într-altfel, probabil cei mai mărginiți, din care face parte cu evidență și semnatarul. Noroc pentru colectivitate, că ei n-au nici un rol social și că se fac de râs, când pe amvoane, când pe scris, recomandând portul pe toată viața al unei singure fizionomii, pretinzând că nu s-ar uza la purtare, și că nu trebuie dată la spălat. Relativ, ca să spunem așa, la convingeri și credințe (vai ! ce arhaisme !) schimbate săptămânal sau aninate pe anumite zile de călindar, un om politic eminent, și fără îndoială de-al nostru, a proclamat odinioară un mare adevăr, că numai proștii nu-și primenesc păreri de câteva ori pe an.

Dar ce sunt animalele altceva decât niște proaste, de vreme ce se și numesc dobitoace ? Există și la om această prostie masivă care face câteodată cât

o inteligență și-l face să prefere semenilor lui societatea câinilor, a mâțelor, a cocoșilor, a pomilor și a florilor.

Nu-ți poți închipui, domnule cititor, de la etajul al zecelea al unui bloc ornat cu mozaicuri și reflexe de sidef, ce bine te simți între necuvântătoare și nescriitoare. Fiecare pasăre pierde pe limba ei. Curcanul nu face ca pitulicea, vrabia nu vrea să fie privighetoare, broasca numai în fabulă se umflă cât vaca. Cireșul nu dă caise, ciuperca nu face frunze, crăița își păstrează mirosul ei și nu ia cu împrumut aromele crinului și ale rozei. Te duci cu coșul de papură și aduni ouăle găinii: ea nu dă portocale, nici mîngi.

A ! iată și porcul. Bună dimineața, porcule, ia dă-te nițel deoparte să-ți curăți murdăria. Murdăria duminică îmi place: atâta știi, atâta faci și nu te încurci cu idealuri mai sus de coada duminică răsucită, ca să le spurci.

Tudor ARGHEZI

„Adevărul”, an LX, nr. 16.557, 8 mai 1946

Tare sunt singur, Doamne, și pieziș !

Tudor ARGHEZI

Să cânte-n mine și să zboare
Prin umbra mea de fum.

Și prins adânc între vecii și ceață,
Nu-mi stau pe coajă moile omizi.

De grele porunci și-nvățăminte,
Poate că, Doamne, mi-este de ajuns.

Tare sunt singur, Doamne, și pieziș !
Copac pribeag uitat în câmpie,
Cu fruct amar și cu frunziș
Țepos și aspru-n îndârjire vie.

Aștept crâmpeie mici de gingășie,
Cântece mici de vrăbii și lăstun
Să mi se dea și mie,
Ca pomilor de rod cu gustul bun.

Nalt candelabru, strajă de hotare,
Ștelele vin și se aprind pe rând
În ramurile-ntinse pe altare –
Și te slujesc; dar, Doamne, până când ?

În rostul meu tu m-ai lăsat uitării
Și mă muncesc din rădăcini și sânger.
Trimite, Doamne, semnul depărtării,
Din când în când, câte un pui de înger,
Să bată alb din aripă la lună,
Să-mi dea din nou povața ta mai bună.

Tânjesc ca pasărea ciripitoare
Să se oprească-n drum,

Nu am nectare roze de dulceață,
Nici chiar aroma primei agurizi,

De-a fi-nflorit numai cu focuri sfinte
Și de-a rodi metale doar, pătruns

Este bine să știți...

În această perioadă de pandemie, jurnalul interregional „Banatul”, este singurul jurnal care ajunge cu o consecvență lunară la cititori din patru județe!

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Pe Splaiul Nicolae Titulescu, lipită de „Electromotor”, se află o clădire mare și frumoasă. Este clădirea morii - cea mai mare din oraș - numită, pe rând, „Elisabeta”, apoi „Bega”. Începuturile datează din anul 1869, atunci când se înființează Societatea Morilor cu Aburi din Banat. Clădirea inițială era mai mică decât cea de azi. Din 1880, firma devine o filială a Morilor „Elisabeta” din Budapesta, de unde și numele din titlu. Aceasta până în anul 1909, când este cumpărată de celebra familie Prohaska, ce o va stăpâni până în anul 1926. Prohaska extinde clădirea, o supraetajează, construiește magazii de două etaje. În primul deceniu al veacului nostru, moara avea 25 de lucrători, prelucra zilnic 15 vagoane cu grâne și exporta produsele în monarhie, România, dar mai ales în Germania, Anglia, Franța și Elveția. Complexul este situat în Iosefin, chiar pe malul Begăi, și avea debarcader

Moara „Elisabeta”

propriu. Transportul fluvial era ieftin și canalul Bega-Tisa-Dunăre mergea până în inima Europei. Tot în primul deceniu al veacului, se construiește un kilome-

tru de cale ferată industrială, ce leagă moara de Gara Mare - altă facilitate de exploatare. Actele primăriei vorbesc, în 1905 și 1912, despre cumpărarea mai multor sute de metri pătrați de stradă (strada fără nume - azi - înglobată în incinta „Electromotor”-ului), pentru această linie ferată. Sunt datele și cifrele acestei afaceri, în aceste condiții este normal ca greutatea cerealelor prelucrate să crească constant, iar prețurile și calitatea produselor să fie mereu redimensionate. Pașnică și tăcută, moara „Bega” își face treaba de peste un veac și patru decenii. Praful s-a încastrat definitiv în pereții săi, oamenii vin, stau și apoi se pensionează, denumirile și directorii se schimbă periodic. Moara, însă, rămâne un element esențial pentru pâinea noastră cea de toate zilele. În timp, clădirile au fost înconjurate de altele mai mici, așa încât, acum, de vrei să o privești cu atenție, trebuie să faci adevărate cascadorii sau să ceri permisiunea să o vizitezi. Merită!

Foaiia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PROIECTELE ORAȘULUI JIMBOLIA

Primarul Orașului Jimbolia, Darius – Adrian Postelnicu, a avut o întrevedere la București cu premierul Ludovic Orban, căruia i-a prezentat o listă de proiecte prioritare pentru orașul nostru. Prim-ministrul și-a exprimat acordul pentru susținerea acestora.

Edilul din Jimbolia a avut și o serie de întâlniri cu miniștri, secretari de stat și cu alți demnitari. Astfel, în cadrul unei discuții avute cu Ministrul Justiției, domnul Cătălin Predoiu, s-a dezbătut tema înființării

unei judecătoria la Jimbolia. Proiectul se bucură de susținerea ministrului și a domnului Ludovic Orban, premierul României, urmând ca procedurile necesare să demareze cât mai curând posibil.

Vizita în capitala României a facilitat și o întrevedere cu directorul Agenției Naționale pentru Locuințe, domnul Adrian Chițescu. S-a inițiat astfel proiectul pentru construirea a două blocuri noi de locuințe, cu câte 40 de apartamente fiecare.

O altă întâlnire cu rezultat pozitiv pentru localitatea noastră s-a desfășurat la Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, unde a fost abordată ideea realizării unei baze sportive pe locul Stadionului „Unirea”. Interlocutorii domnului primar au fost Secretarul de Stat din cadrul ministerului, domnul Augustin Cătălin Iapă și doamna Manuela Irina Pătrășcoiu, Director General al Companiei Naționale de Investiții.

STROPURI ÎMPOTRIVA INSECTELOR

Joi, în data de 30 iulie 2020 s-au efectuat stropiri cu scopul de a combate țânțarii, muștele, purecii, căpușele și alte insecte dăunătoare. Este cea de a III-a acțiune, iar substanța folosită la dezinsecție de către S.C. DERATON S.R.L., este din categoria biocide, avizată de către Ministerul Sănătății-Comisia Națională Pentru Produse Biocide.

CONCERT ÎN AER LIBER

„Prin muzică, în Argentina” este numele evenimentului ce a avut loc sâmbătă, 25 iulie 2020. În cadrul acestuia, participanții au putut călători, alături de muzicianul Mariano Castro, pe meleagurile tangoului. Acțiunea a fost organizată de către Primăria Orașului Jimbolia în colaborare cu Blythswood Banat.

SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL DE ARTĂ ȘTEFAN JÄGER

Între 15 și 24 iulie, Jimbolia a fost gazda celei de a opta ediții a Simpozionului Internațional de Artă Ștefan Jäger. În această perioadă, 11 artiști din România și Lituania au creat având ca inspirație istoria, cultura ori arhitectura Jimboliei sau localităților din jur. Finalul simpozionului a fost marcat de un vernisaj ce s-a desfășurat în aer liber, în curtea Casei de Cultură a Orașului Jimbolia.

ANUNȚ DE INTERES PUBLIC

Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Timiș, întrunit în ședință extraordinară în data de 1 august 2020, a emis Hotărârea în baza căreia:

Art. 1. Se instituie obligativitatea purtării măștii de protecție, astfel încât să acopere nasul și gura în spațiile publice deschise, respectiv: piețe, târguri, piețe de vechituri, zone de așteptare, stații transport public, peronul garilor, autogări, aeroport, în punctele de trecere a frontierei, exteriorul obiectivelor turistice, zonele de promenadă ale orașelor, locuri de joacă din parcuri, grădini de vară, la serbări publice, pelerinaje, ceremonii religioase, evenimente sportive, evenimente publice.

(2) Obligativitatea se instituie pentru toate persoanele care au împlinit cinci ani.

Art. 2. Se exceptează de la aceste măsuri persoanele care desfășoară activități fizice intense și/sau în condiții de muncă solicitantă (temperatură ridicată, umiditate crescută), sportivii care se află pe terenul de

sport, precum și copiii cu vârsta mai mică de cinci ani.

Art. 3. (1) Evenimentele publice și private se vor desfășura cu participarea unui număr de persoane în limita prevăzută de lege cu păstrarea distanțării sociale.

(2) Operatorii economici care desfășoară aceste activități, au obligația să ia măsuri pentru limitarea numărului de clienți la numărul de locuri pe scaune, precum și a oricăror activități care presupun interacțiunea fizică între clienți, inclusiv dansul.

Art. 4. Se interzice funcționarea operatorilor economici, (spații destinate jocurilor de noroc, terase, cluburi, baruri, și altele asemenea) în intervalul orar 23,00 – 6,00.

Art. 5. (1) Se interzice organizarea târgurilor, oboarelor, iarmarocelor și piețelor de vechituri până la încetarea stării de alertă;

(2) Se exceptează de la art. 5 alin. 1 piețele agroalimentare. Clienții vor purta măști de protecție, iar comercianții vor purta mănuși și măști de protecție.

Art. 6. În perioada desfășurării evenimentelor sportive se instituie obligativitatea purtării măștii de protecție de către staff-ul tehnic și tot personalul care participă la evenimentul, cu excepția prevăzută la art. 2.

Art. 7. Respectarea aplicării măsurilor adoptate se va urmări de către structurile Ministerului Afacerilor Interne, Poliția Locală și Direcția de Sănătate Publică județului Timiș și alte instituții cu atribuții de control.

Art. 8. (1) Secretariatul Tehnic Permanent al Comitetului Județean pentru Situații de Urgență Timiș va transmite prezenta hotărâre tuturor entităților responsabile cu aducerea sa la îndeplinire, pentru luare la cunoștință și conformare.

(2) Prezenta Hotărâre se comunică și unităților administrative – teritoriale din județul Timiș pentru aducere la cunoștință comunității locale.

(3) Prevederile Hotărârii devin obligatorii începând cu data de 1 august 2020, începând cu ora 19,00, pe întreaga perioadă a stării de alertă.

Foaia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CONCURSUL INTERNAȚIONAL PENTRU CANALIZARE

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

În anul 1894, Primăria Timișoara publică un concurs internațional pentru canalizarea unitară a orașului. Cei care doreau să participe au avut la dispoziție următoarele date: suprafața totală a orașului, cu tot cu cartiere, este de 751 hectare, la o populație de 46.104 locuitori; hărțile orașului au fost puse la dispoziția concurenților; le-au fost puse la dispoziție și datele despre

dezvoltarea prognozată de viitor: centru, cu 123ha și 20 - 25.000 de locuitori; Fabric, cu 264 ha și 24 - 25.000 de locuitori; Iosefin și Elisabetin – 509 ha, cu 21 - 25.000 de locuitori. Totalul suprafeței era de 896 ha și al populației de 65 - 75.000 de locuitori.

Consumul zilnic e de 150 l în centru și 100 l în cartiere. Au mai fost indicate: nivelul hidrostatic al stratului freatic din centru, între 85, 69 și 86, 69m peste nivelul Mării Adriatice și nivelul Begăi regularizate la 88,70m.

Au fost primite 10 lucrări, ce au fost examinate de o comisie specială în cursul anului 1895. Șapte lucrări au fost înapoiate și trei au fost premiate: cu

premiul I, inginerul Paul Wicher din Sofia; premiul II, inginerul Herbert Berger din Köln; premiul III, inspectorul constructor K.Stenernagel din Köln.

Cele trei proiecte premiate au remarcat condițiile deosebit de grele de canalizare din cauza așezării localității, inclusiv costurile ridicate de execuție și întreținere. Pantele de scurgere ale canalelor erau foarte mici: 1:500 pentru canalele secundare și 1:2.500 pentru cele principale. Spălarea acestora urma să fie realizată prin cămine speciale, ce aveau stăvilare, și cu apă din Bega, iar pentru Fabric, cu apă din Behela. Nici unul dintre aceste proiecte nu a fost pus în practică.

AURORA BOREALĂ PE MALURILE BEGĂI

LOREDANA LEORDEAN

Ne vom putea bucura de priveliștea fascinantă a aurorei boreale peste două luni... pe malurile Begăi, în zona Centralei hidroelectrice din apropierea parcului Uzinei.

BEGA! 2020 – BOREALIS, un program creat de PLAI împreună cu comunitatea creativă a orașului pentru Timișoara Capitală Europeană a Culturii, este gândit pentru a activa malurile râului Bega și de a implica locuitorii orașului în diverse activități artistice.

Cu experiența succeselor precedente în mai multe spectacole de lumini, BEGA! 2020 va recrea anul acesta, între 1 și 3 octombrie, Luminile Nordului (Aurora Boreală) și Luminile Sudului (Aurora Australă) pe cerul orașului, cu ajutorul artistului elvețian Dan Acher.

„O instalație creată cu ajutorul laserelor, proiectoarelor, mașinilor de fum și a unui sistem de

sonorizare ambientală va schimba cerul orașului. Proiectul va fi prezentat în premieră în zona Uzinei de Apă urmând ca în zilele următoare să acopere o parte a zonei centrale.”, se arată într-un comunicat de presă al organizatorilor.

„Borealis” a fost planificat inițial pentru anul 2021 și reprogramat acum pentru toamna acestui an, fiind un eveniment ce se poate desfășura în condiții de siguranță pentru public, pe o zonă extinsă, unde distanțarea poate fi asigurată fără probleme. „Borealis” este o componentă a stației „Lumină peste granițe” din programul Capitalei Culturale 2021, ce își propune să conecteze artiștii locali și din regiune cu cei din alte țări, deschizând zona și activitatea culturală colaborării peste frontiere.

Centrala hidroelectrică de pe Bega, frumoasa clădire din fundalul spectacolului „Borealis” funcționează din 3 mai 1910 și este administrată de Colterm. A fost prima hidrocentrală din țară cu tur-

bine pe ax orizontal, o variantă la scară redusă a celei de la Porțile de Fier. Clădirea care adăpostește Sala motoarelor este „înrudită” cu Uzina de apă nr. 1 (1914), Uzina de apă industrială (1916) și Stație veche de epurare a Timișoarei (1912), fiind toate proiectate de Laszlo Szekely, în stilul Secession industrial.

STAN VIDRIGHIN SI FILATELIA, OMAGIU DE ZIUA TIMIȘOAREI

CRISTINA BORCA

Pentru a celebra prima expoziție filatelică din România Mare, Asociația Filatelică Timișoara împreună cu Primăria Municipiului Timișoara au lansat, în anul 2008, o ediție specială – un plic dedicat Zilei Timișoarei, cu imaginea clădirii primăriei vechi și cu ștampilă având chipul primului primar al orașului după Marea Unire – Stan Vidrighin.

Pentru celebrarea aceluiași eveniment, anul acesta, la 100 de ani de la prima expoziție filatelică a României Mari, Asociația Filatelică Timișoara a realizat un plic cu imaginea Palatului Lloyd și o ștampilă specială dedicată Centenarului primei expoziții filatelice.

Expoziția a fost organizată la Timișoara în zilele 23 și 24 mai 1920. Din catalogul expoziției, reiese că aceasta a fost patronată de Stan Vidrighin, pe atunci primar al orașului Timișoara, și de Henrik Baader, senator și președinte al Camerei de Comerț și Industrie Timișoara.

Evenimentul s-a desfășurat în impunătoarea Sală a Burselor din Palatul Lloyd, în prezent Sala Mare a Senatului de la rectoratul Universității Politehnica Timișoara. Au participat 32 de expozanți

din Timișoara și împrejurimi, care au prezentat selecții din colecțiile proprii. Expoziția comemora 80 de ani de la apariția primului timbru poștal din lume, așa-numitul *One Penny Black* emis în Marea Britanie, dar și 70 de ani de când timbrul fusese folosit în Banat. Ziarul „Temesvarer Zeitung” consemna la acea vreme: „În vitrine lungi și mari au fost expuse nenumărate colecții precum și exemplare deosebite din colecții. Pe pereți erau tablouri mari cu cele mai interesante timbre, în așa fel realizate că erau foarte estetice. În colțurile sălii au fost

expuse opere de artă, tablouri, vase, antichități...”.

Pe data de 15 iulie 1858 a apărut prima emisiune de mărci poștale românești intitulată *Cap de bour*. Tirajul a fost mic: 6.000 la 27 de parale bucata, 10.000 la 54 de parale, 2.000 la 81 de parale și 6.000 la 108 parale. Emisiunea a circulat doar o sută de zile. Potrivit datelor Federației Filatelice Române, colecționarea mărcilor poștale drept hobby a fost menționată în spațiul românesc în jurul anului 1865, în perioada de domnie a lui Alexandru Ioan Cuza. În acea perioadă, colecționarii individuali sau comercianții de tutun vindeau primele noastre mărci poștale: *Cap de Bour, Principatele Unite sau Cuza*.

Nevoia de comunicare între colecționarii de timbre a dus la organizarea lor în societăți și cluburi filatelice, acestea având o activitate intensă, în special la începutul secolului XX. Clubul Filatelic Timișoara s-a constituit după război, pe 19 august 1919, și a fost condus de Anton Lovas, directorul și proprietarul ziarului *Temesvarer Zeitung*. Expoziția din 23-24 mai a fost totodată și primul eveniment organizat al clubului. Revista *Der Banater Philatelist* (1920-1926), cu o apariție lunară în Timișoara, tipărită în limbile română și germană, a devenit publicația oficială a clubului.

PAGINA REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAY

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Noi, printr-o bună gospodărire, am făcut multe lucrări și cu fonduri proprii

Marcel AVRAM - Primar al orașului Făget

Mă reîntorc în Cetatea Făgetului în acest august copleșit de călduri mari, arșiță și secetă. Pe o vreme ca asta, cu aerul neclintit oamenii pășesc agale cu fețele asudate, toropiți de căldură. Și, colac peste pupăză revine agresiv și teribila pandemie numită COVID 19. Dacă odinioară femeile își potriveau casănele căzute

peste concieri, azi își potrivesc o mască ce le ascunde nu numai zâmbetul, ci și frumusețea. O, timpuri!... Întâlnirea cu domnul primar al orașului s-a desfășurat sub semnul amabilității care îl caracterizează pe distinsul profesor Marcel Avram, dar și cu grija pentru respectarea instrucțiunilor sanitare, mereu prezentă în orașul său, despre care chiar am discutat în începutul dialogului nostru.

Domnule primar, dacă în rândul trecut am vorbit mai mult cu profesorul Marcel Avram, azi, silită de acest flagel prezent și în orașul dumneavoastră, trebuie să vă întreb, în calitatea dumneavoastră de edil al acestui oraș, cum ați reacționat la această amenințare asupra sănătății locuitorilor?

► Așa cum am mai spus, din păcate, din cauza numărului ridicat de cazuri de infectare cu noul coronavirus, atât în oraș, cât și în satele Bichigi, Temerești și Colonia Mică s-a instituit carantina pentru 14 zile. În această perioadă vom avea voie să ne deplasăm, să mergem la muncă și la cumpărături în interiorul localității. De asemenea, se va putea ieși din localitate pentru unul din motivele care apar în hotărâre. Primăria și Consiliul local se angajează să asigure ajutor tuturor persoanelor vulnerabile sau aflate în izolare care au nevoie. În acest sens, am reactivat echipele de ajutor pentru persoanele aflate în izolare, sugerând oamenilor ca în caz de necesitate să apeleze numărul de telefon al domnului Claudiu Avramescu, 0723.203.558.

Dacă v-aș ruga să privim, spontan, spre proiectele dumneavoastră realizate, despre care din ele mi-ați vorbi?

► Cu siguranță despre acel obiectiv drag sufletului nostru pentru care am și mulțumit tuturor celor implicați în realizarea sa.

Vă referiți cu siguranță la grădiniță.

► Exact.

În acest caz, trebuie să reamintesc tuturor cititorilor noștri, că inspectorul general, de atunci, al Inspectoratului Școlar Județean, doamna Aura Danielescu, prezentă la tăierea panglicii, deși aflată într-un alt partid decât cel căruia îi aparțineți dumneavoastră, cu mult fairplay, a spus cu acel prilej: „Este o grădiniță cum rar îmi este dat să văd. Aș putea să spun că este cea mai frumoasă clădire pe care am văzut-o în învățământul preșcolar. Clădirea poate rivaliza cu orice unitate de învățământ din Uniunea Europeană”.

► Da, îmi amintesc cu plăcere.

Cu ce fonduri ați realizat acel obiectiv grandios?

► Proiectul prin care s-a realizat acest obiectiv este un proiect pe PNDL I, cu finanțare 90% din partea Guvernului și 10% cofinanțare din partea Consiliului Local, fiind parte din cele opt proiecte pe PNDL I implementate deja în orașul Făget. De altfel, așa cum am mai spus, atât Primăria Făget, cât și Consiliul Local au acordat o atenție deosebită învățământului, astfel că șapte din aceste opt proiecte au legătură cu unitățile de învățământ din oraș.

Ați dăruit copiilor din Făget, un splendid lăcaș de spiritualitate, de educație.

► Da, noi am avut, pentru copii, o grădiniță, clădirea exista, dar ea aparținea Protopopiatului Făget, acum vorbim despre o clădire nouă, despre o casă a noastră. Aș mai dori să spun, legat de acest obiectiv, că la sfârșitul anului în care noi am inaugurat grădinița, un post de televiziune central își înștiința telespectatorii că în acel an, în toată România, s-au construit două școli și o singură grădiniță. Grădinița se află în orașul Făget!

V-a bucurat desigur.

► Ca primar și fiu al Făgetului, sigur că m-a bucurat faptul că acea grădiniță, singura din țară, nou construită, aparține orașului nostru, dar ca dascăl și cetățean al României m-a întristat știrea respectivă. Doar două școli și o grădiniță?

Ne întorcem, domnule primar, la Programul Național de Dezvoltare Locală?

► Cu plăcere, dealtfel, tot pe PNDL am reabilitat rețeaua de încălzire a liceului, pe care l-am dotat cu o centrală termică nouă.

O, dar și despre această centrală s-a vorbit în termeni extremi de laudativi, rețin că se spune și azi că Liceul „Traian Vuia” că are cea mai modernă centrală termică din județul Timiș!

► Este adevărat. Și tot prin Programul Național de Dezvoltare Locală, am reabilitat și alte școli și grădinițe aflate în spațiul orașului Făget. Dar noi, printr-o bună gospodărire, am făcut multe lucrări și cu fonduri proprii, dealtfel, nu cred că a fost an în care să nu fi desfășurat lucrări la școli sau la spital.

Domnule primar, sunt atât de multe proiectele dumneavoastră realizate, implementate în acest oraș, și spun asta fără să vă flatez ori să exagerez, încât vă rog să mă primiți și luna viitoare pentru a vorbi și despre ele, pentru că merită.

► Cu plăcere.

Vă mulțumesc, dar nu plec înainte de a vă întreba și despre proiectul de la Bătești.

► Da, acolo au început lucrările la obiectivul „Rețele apă și apă uzată în localitatea Bătești”. Este un proiect în valoare de opt milioane lei câștigat de Primăria Orașului Făget pe PNDL. Sperăm ca, până la sfârșitul lunii septembrie să se finalizeze lucrările. De asemenea, tot pe PNDL, s-a câștigat un proiect de peste șase milioane lei: „Rețele apă-apă uzată în localitatea Begheiu Mic” care în prezent se află în faza de organizare a licitației. Totodată, vă mai pot asigura, că la București, vom semna contractul pentru un nou bloc de locuințe ANL în orașul nostru.

Domnule primar, doriți să transmiteți un mesaj locuitorilor orașului dumneavoastră legat de starea de carantină?

► Da, fac și prin intermediul jurnalului interregional „Banatul”, un apel către toți locuitorii orașului să respecte toate măsurile și recomandările autorităților!

RESTITUIRI FĂGETENE

PARCUL REGELE MIHAI I

DUMITRU TOMONI

După instaurarea dominației habsburgice în Banat, începe și colonizarea Făgetului, desfășurată în trei etape și se formează Făgetul German. În anul 1846, cimitirul din fața Bisericii Catolice este dezafectat și transformat în parc. Până în anul

1918, parcul din centrul localității a purtat denumirea de „Parcul Bisericii”, iar după Marea Unire s-a numit „Parcul Central”. În anul 1928, Consiliul comunal Făget a stabilit schimbarea denumirii „Parcului Central” în „Parcul Marele Voievod Mihai de Alba Iulia” și totodată împrejmuirea lui. După abdicarea regelui Carol al II-lea și venirea pe tron a Regelui Mihai, în 21 noiembrie 1940 primarul Traian Stănescu decide ca „Parcul Marele Voievod Mihai de Alba Iulia” să se

numească „Parcul Regele Mihai I”, strada Regele Carol II să se numească strada Regina Mamă Elena, iar strada I.G. Duca să se numească Ștefan cel Mare. O nouă modificare a denumirii parcului s-a produs după abolirea monarhiei și instalarea regi-

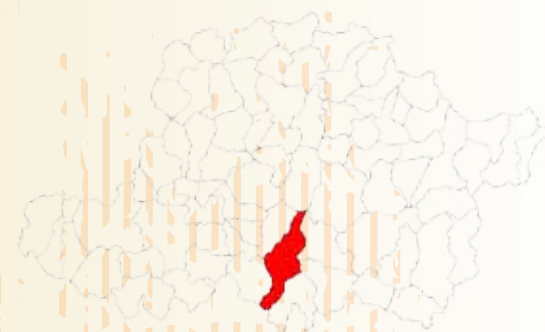
mului comunist, când numele regilor este șters din istoria românilor.

În ședința ordinară din data de 14 mai 2018, Consiliul Local al orașului Făget a dezbătut și aprobat proiectul de hotărâre inițiat de subsemnatul și viceprimarul Vasile Sita, privind schimbarea denumirii „Parcului Central” din Făget în „Parcul Regele Mihai I”. Era această decizie, votată în unanimitate, nu numai o restituire istorică, ci și o recunoaștere a rolului pe care Majestatea Sa Regele Mihai I-a avut în istoria românilor, inclusiv a zonei Făgetului.

Situat în apropierea Savârșinului, Făgetul și făgetenii s-au bucurat de vizitele Majestății Sale atât în perioada 1940-1947, cât și după 1990. La data de 28 aprilie 1997, Regele Mihai a fost așteptat în fața primăriei din Făget de o „mare” de oameni. Vizitele Majestății Sale au continuat și în anii următori, acesta bucurându-se atât de întâlnirile cu locuitorii Făgetului, dar mai ales cu păstrătorii de cultură și tradiție românească, respectiv cetele de colindători.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Am reușit, să aducem, în ultimii ani, zeci de milioane de euro în Lipova!

Mircea JICHICI - Primar al orașului Lipova

execuție, altele sunt la stadiu de licitație, la altele se lucrează la partea de proiectare.

Ați avut și emoții în acest timp, legate de construcția spitalului?

► Am avut, desigur, și una din aceste îngrijorări, ca să spun astfel, a fost cea legată de asigurarea finanțării proiectelor guvernamentale, din cauza noului guvern, care a dat mai multe semnale că ar dori blocarea unor investiții locale. Dar noi am reușit totuși să aducem, în ultimii ani, zeci de milioane de euro în Lipova, bani care sunt investiți în spital, în reabilitarea de străzi, în stadion, în noua sală de sport, în bazinul de înot și așa mai departe. Avem multe proiecte finalizate, altele sunt în curs de execuție, pentru altele sunt lansate licitațiile.

Să nu uităm să vorbim de gaz.

► Ei, introducerea rețelei de gaz, reprezintă cel mai important proiect al Lipovei și asta pentru că lipovanii au așteptat zeci de ani pentru finanțarea acestui obiectiv.

Domnule primar, vă rog ca atunci când veți avea mai mult timp, să vorbim și despre acest grandios proiect ce vizează gazul lăsând acum să vorbească și imaginile despre această perlă a sănătății orașului Lipova.

► De acord.

Scald, nimic nu mișcă, aroma fânului s-a oprit pe cărări, plopii, care, nu mai departe de ieri, au pus la cale un amurg ca un sfârșit de veac, stau ascunși sub vrăbii și sub libelule. Ziua e frumoasă și dezmiardă sufletul ca un geam de biserică zugrăvit cu aur. La Lipova, ordinea și curățenia

orașului sunt nelipsite din peisaj. Am venit cu gândul de a face o retrospectivă, chiar în imagini, a unui edificiu pentru care primarul orașului, domnul Mircea Jichici, s-a zbatut enorm. E vorba de spitalul, de noul spital atât de necesar oamenilor orașului precum și celor aflați pe toată Valea Mureșului.

Domnule primar, precum se vede ați reușit să construiți în orașul dumneavoastră o frumusețe de spital.

► Da, și pentru asta mulțumesc bunului Dumnezeu și autorităților centrale și guvernamentale, precum și locuitorilor orașului Lipova care mi-au fost și îmi sunt mereu alături.

Este o investiție mare.

► Foarte mare, domnișoară Roxana. Spitalul

orașenesc Lipova, înseamnă o investiție de aproximativ cinci milioane de euro și cu siguranță cea mai importantă realizare din 1989 și până astăzi.

Ca și construcție?

► Ca și construcție este fără doar și poate cel mai modern spital din județ având filtre ultra-violete, gaze medicale prin pereți, filtre de aer, sistem de degivrare a scărilor, instalațiile de încălzire realizate pe bază de cupru medical, camere tehnice specializate, buncăr atomic, două lifturi, rampă pentru salvare, stație de oxigen, panouri solare etc.

Despre mobilier ce-mi puteți spune?

► Mobilierul cuprinde paturi de recuperare, paturi pentru interne, paturi ATI, paturi pentru nou născuți, mese ginecologice etc. Sincer mă bucur enorm că un astfel de proiect se va finaliza la Lipova și sper ca acesta să deservească oamenii aflați pe întreaga vale a Mureșului.

Ați dezvoltat, domnule primar, multe proiecte și mai aveți foarte multe proiecte în folosul oamenilor din acest oraș.

► Primăria orașului Lipova are în derulare, în acest moment, proiecte în valoare de aproape 100 de milioane de lei, mai mult decât oricare alt oraș din județul Arad. Unele dintre aceste lucrări sunt în

PAGINA REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

PROIECT PE APĂ ȘI CANALIZARE ÎN VALOARE DE 6,8 MILIOANE EURO ÎN GIARMATA

Primarul comunei Giarmata, domnul Virgil Bunescu, pregătește, împreună cu Aquatim, un amplu proiect în valoare de 6,8 milioane euro, prin care sistemul de alimentare cu apă din comună va fi complet reabilitat și va fi implementată o rețea de canalizare pe întreaga localitate.

CANALIZARE ÎN TOATĂ COMUNA

Inginerul Laurențiu Maier, din cadrul Aquatim, a explicat că apa va veni printr-o țevă de la Timișoara și va fi o apă foarte bună de băut, tratată la uzina mare Aquatim de la Timișoara. Rețeaua va cuprinde o extindere de 2,5 kilometri, o înlocuire completă pe trei străzi, dar și rețea nouă de canalizare pe 28 de străzi. Lungime cumulată este de 16 km și va cuprinde și o stație de pompare apă uzată care va duce apa la stația de tratare de la Timișoara. De la Giarmata va fi trasă o conductă de 2,7 km către Cernăteaz, sat aparținător comunei, unde va avea loc o reabilitare a rețelei de 1,4 km. Aduciunea de apă va trece prin Giarmata Vii și Covaci. Astfel, Giarmata va beneficia în totalitate de rețea de canalizare pentru fiecare locuință pe vatra veche în sistem centralizat.

Legat de acest uriaș proiect, domnul primar Virgil Bunescu, ne-a spus: Pentru cartierul nou se lucrează pe o altă finanțare venită de la AFIR de 2,5 milioane de euro. Canalizarea de acolo se va conecta cu rețeaua de canalizare de pe vatra veche și totul va fi centralizat. Sistemul de canalizare a fost conceput pentru o populație de 15.000 de locuitori. O dată cu mărirea populației sistemul se va extinde. Astfel, comuna Giarmata va avea canalizare în totalitate, când va fi finalizat proiectul Aquatim, și un sistem de alimentare cu apă potabilă ultramodern. De la data semnării contractului, durata de

execuție este doi ani. Se preconizează că aproximativ la sfârșitul anului 2022 proiectul va fi gata. Se va lucra pe 28 de străzi.

„DACĂ AZI ȘI MÂINE SPARȚI, POIMÂINE, OBLIGATORIU SĂ REFAȚI STRADA. ACESTA ESTE PRINCIPIUL CARE AR TREBUI SĂ ÎL APLICE VIITORUL CONSTRUCTOR ÎN GIARMATA”

Va fi dezordine, fiindcă se va lucra, se va săpa, vor fi introduse țevi, racorduri, a continuat domnul Bunescu, este clar că va fi bulversată circulația, nu putem face această rețea dacă nu vom sparge străzile, dar sper că vom găsi un constructor serios pentru a face cât mai puține stricăciuni. Ar trebui că, dacă azi și mâine spargi, poimâine, obligatoriu să refaci strada. Acesta este principiul care ar trebui să îl aplice viitorul constructor în Giarmata. Principiu care nu se prea aplică, după cât am văzut noi, în alte localități. Vom avea dezordine în comună, dar trebuie văzut scopul final al execuției și atunci trebuie trecut cu înțelegere peste momentul aplicării proiectului. Giarmata are nevoie mare de această rețea de apă potabilă și de canalizare.

Procedurile birocratice au început din 2016, încă de când Giarmata a aderat la asociația comunitară, și după cum se vede termenul pentru implementare este foarte lung. A durat mult până s-a semnat contractul de finanțare. Apa va veni din oraș, dar va fi acumulată în două bazine mari în comună în zona ștrandului și va fi pompată de jos în sus. Va avea o dezinfecție locală. Va fi în parametri de calitate totală, așa cum este și apa din Timișoara. După cum se știe, în comună, problema este că de multe ori nu curge apa la robinet, fiindcă mulți o utilizează la stropit grădina, iar consumul crește mult, de aceea deseori omul nu mai are apă când vrea să bea sau să se spele. De asemenea, pentru transparentizarea contorizării consumului de apă, viitoarele racorduri vor fi scoase la stradă. Citirea consumului se va face și de la distanță, printr-un sistem ultramodern, iar dacă se va întâmpla ceva, va fi semnalizat imediat.

În ultimii patru ani, populația din Giarmata, a atras atenția destoinicului primar, a crescut cu 3.000 de locuitori și există probleme cu apa și cu canalizarea, de aceea nevoia de civilizație este absolută și suntem obligați moral să introducem un sistem modern de alimentare cu apă și canalizare, conform normelor Uniunii Europene”.

„VĂ ROG DE O SUTĂ DE ORI SĂ VĂ PROTEJAȚI DE CORONAVIRUS!”

În această conjunctură critică, nu numai pentru cetățenii din localitate, ci pentru întregul județ Timiș, în ceea ce privește pericolul SARS-COV2, domnul Virgil Bunescu atenționează că acest coronavirus a revenit în forță, deși mulți au crezut că a plecat și oamenii au renunțat la măsurile firești de protecție. De aceea domnul primar Virgil Bunescu vine cu o mare rugămintă față de cetățenii din comună.

În permanență vom urmări ca cetățenii să respecte măsurile de protecție: purtarea măștii, respectarea distanțării sociale și spălătul și dezinfectia pe mâini. Sunt trei condiții esențiale ca să ne protejăm. În caz contrar poliția va da amenzi cetățenilor

care nu respectă aceste reguli. Cred că e prea multă relaxare. Eu îi înțeleg pe cetățeni, după atâtea luni de izolare, dar totuși această atitudine prea relaxată nu e bună. Situația va fi monitorizată și poliția va interveni unde este prea mare detașarea cu risc de a fi încălcate normele de protecție anticoronavirus.

Recomandarea mea este ca, atunci când părinții merg cu copiii în cele două parcuri din comună, să păstreze distanța socială și să poarte măști.

Dragi cetățeni, îndemnul meu este să vă igienizați cât puteți de bine, să vă schimbați încălțăminte și îmbrăcăminte, să aerisiți camerele locuinței. Vă îndemn să vă protejați singuri, fiindcă nu este de glumit cu acest coronavirus, fiindcă degeaba vorbim, dacă nu și facem. Vă rog de o sută de ori: protejați-vă, mai ales vinerea, sâmbăta și duminica, atunci când există tendința ca să ne reunim și să fim împreună. Problema este că acum e un pericol nevăzut, iar lupta cu acest dușman nevăzut este cea mai grea, de aceea trebuie să fim foarte atenți.

Mai amintim că din 10 iulie, pentru linia de autobuz M49, se vor găsi bilete de transport în următoarele locații:

În Giarmata:

Magazinul „La Batea”, Magazinul „La Bacanie”, Magazinul „La 2 pași”, Cofetaria „Duo Sweet”, Magazinul „Lari Market”, Magazinul „La Moșu”, Magazinul „La Milu”.

În Cerneteaz:

„S.C. Cătălin și Cătălina Srl”, Magazinul „La Claudia”.

De asemenea, ultima stradă din vatra veche a satului a început să fie asfaltată, str. Izvor. Lucrarea se va finaliza în două luni de zile, în septembrie. Astfel, toate străzile din vatra veche a satului vor fi finalizate în proporție de 100%.

Foaiia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Deși nu facem parte din același partid, trebuie să recunosc că Ilie Golubov este un primar care a făcut enorm pentru comuna sa

Titu BOJIN

De interlocutorul meu, cunoscută personalitate a județului Timiș, l-am reîntâlnit în frumoasa comună Remetea Mare, comună pe care dânsul o iubește de-a dreptul și mi-am permis să-i solicit un interviu, amintindu-mi că domnul Ilie Golubov, mă sfătuiește mereu să stau de vorbă cu oameni ai comunei, cu consilieri, pentru că, zice dânsul, în pagina comunei se cuvine să apară dialoguri cu locuitorii ei indiferent de opțiunile lor politice.

Domnule director general...

► Dragă Roxana, acum sunt director adjunct. Știi că ați rămas în cadrul structurii actuale, pentru a îndeplini funcția de director adjunct, dar vedeți dumneavoastră, oamenii așa vă percep și acum, unii ca director general, alții ca președinte al Consiliului Județean Timiș...

► Ei, oamenii sunt minunați și sincer vorbind mă simt onorat de prețuirea lor. Dar, după cum se știe, eu am fost de acord să fac un pas în lateral în ceea ce privește conducerea „Administrației Bazinale de Apă Banat”, instituție pe care am condus-o aproape 20 ani și în toți acești ani am făcut tot posibilul de a avea parte de ape curate în Banat, pentru a proteja viețile oamenilor și gospodăriile acestora de furia viiturilor atunci când a fost cazul și pentru a trăi cât mai sigur și sănătos împreună cu natura.

Domnule Titu Bojin, din întregul activității dumneavoastră de director general, care din realizări vă este cea mai dragă?

► Nu vreau să par lipsit de modestie, dar mă gândesc la faptul că m-am implicat activ să înființăm în Timișoara Regia Navigabilă a Canalului Bega pentru ca timișorenii să se bucure de plimbarea cu vaporușul pe Bega și să existe un cadru legal în ceea ce privește exploatarea acestui râu. Și revenind la aprecierile oamenilor, nu ascund faptul că îmi doresc să îi pot ajuta, în continuare, pe timișeni și pe bănațenii mei dragi.

Domnule Titu Bojin, cum vedeți comuna, al cărei primar ați fost?

► Foarte schimbată. Chiar a lucrat în folosul cetățenilor Ilie Golubov și deși nu facem parte din același partid, trebuie să recunosc că Ilie Golubov este un primar care a făcut enorm pentru comuna sa.

Îmi puteți numi câteva din realizările sale pe care desigur le cunoașteți atât ca fost președinte al Consiliului Județean, cât și ca locuitor al comunei Remetea Mare?

► Păi, așa cum am mai spus, numai cine nu vrea nu vede și nu recunoaște roadele muncii acestui om. Hai să fim drepti!

Interesant, sunteți un om extrem de sincer și sinceritatea dumneavoastră este cu atât mai evidentă, cu cât, așa cum ați spus, nu faceți parte din același partid.

► Vezi dumneata, Roxana, toți cei care mă cu-

nosc, știu bine că pe mine nu m-a interesat niciodată apartenența politică a cuiva, ci doar interesul public și al cetățenilor. Ori, eu nu pot să nu recunosc realizările unui om, indiferent cine este acela și cărui partid aparține.

De ce ține asta, domnule președinte?

► Cred că de educație.

Și totuși, nu mi-ați remarcat realizările acestui om, ca să nu creadă cititorii că laudăm fără dovezi.

► Eu nu laud, dar dacă amintesc doar de introducerea gazului metan la lanova, investiție aflată în pragul finalizării și tot ar fi extrem de laudabil. Păi, oamenii de acolo nu vor uita lucrul ăsta. Apoi, parcurile comunei, terenurile de sport, drumurile asfaltate, trotuarele, podețele și atâtea altele, toate la un loc, sau luate separat, îmi justifică aprecierea.

Vorbiți cu atâta căldură și sinceritate de parcă ați vorbi despre dumneavoastră.

► Ți-am spus și repet că nu mă interesează deloc cărui partid aparține un primar, mă interesează ce face el pentru cetățenii așezării sale și, desigur, pentru Banatul nostru drag. A, nu am menționat iluminatul stradal, nu le țin pe toate minte, însă cele pe care le-am remarcat, motivează prietenia și prețuirea pe care oamenii comunei i-o poartă.

Domnule, președinte vă mulțumesc pentru amabilitatea de a dialoga.

► Și eu îți mulțumesc și vă felicit că, în toate jurnalele voastre, păstrați un echilibru care vă face cinste.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Oana Marinescu din comuna Remetea Mare, ne întreabă dacă părinții vor primi tichete After School 2020.

Stimată doamnă, legea votată de Senat prevede că părinții primesc tichetele din anul școlar 2020-2021. Potrivit legii, măsura urmează să fie introdusă începând cu anul școlar 2020-2021.

Proiectul de lege a fost aprobat cu unanimitate de voturi de senatori. Acestea sunt netransferabile altor beneficiari, iar școlile sunt cele care decontează serviciul. Tichetul se acordă pe baza cererii părintelui sau reprezentantului legal al copilului, pentru fiecare copil în parte.

Statul finanțează programul „Școală după școală” pentru preșcolarii și elevii de până în clasa a IV-a, inclusiv, ai căror părinți, reprezentanți legali sau, după caz, persoana care a fost desemnată de părinte pentru întreținerea unui copil, pe perioada absenței părinților, conform art. 104 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care solicită acest serviciu, prin tichete educaționale a caror valoare nominală lunară se raportează la indicatorul social de referință și este de 0,8 ISR, exprimat în lei, pentru fiecare copil înscris în programul „Școală după școală”, se arată în lege.

Măsura vine și în sprijinul părinților activi și îi încurajează pe aceștia să nu-și abandoneze locul de muncă.

INSPECȚIA MUNCII

AU SAU NU DREPTATE ANGAJAȚII?

Domnul Virgil Tudoran, din comuna Remetea Mare, ne întreabă dacă pot angajații să refuze testarea la Covid-19?

Domnule Tudoran, în unele cazuri, angajatorii doresc să-și testeze angajații pentru a se asigura că locul de muncă nu devine focar de infecție. Cel mai recent exemplu este cel al celui mai mare procesator de carne din România, Smithfield din Timișoara, care s-a închis după ce au fost depistați peste 90 de lucrători infectați cu SARS-CoV-2.

Acum, se pune întrebarea dacă angajații pot fi obligați în vreun fel să facă aceste teste. Potrivit Hotărârii de Guvern 355/2007 și Legii 319/2006, supravegherea sănătății angajaților e asigurată prin medicina de medicina muncii. Respectiv supravegherea sănătății lucrătorilor reprezintă, potrivit HG 355, totalitatea serviciilor medicale care asigură prevenirea, depistarea, dispensarizarea bolilor profesionale și a bolilor legate de profesie, precum și menținerea sănătății și a capacității de muncă a lucrătorilor.

Așadar, conform legii, medicul de medicina muncii asigură supravegherea activă a sănătății lucrătorilor în raport cu caracteristicile locului de muncă și, în mod particular, cu factorii de risc profesional. Orice inițiativă a angajatorului cu privire la acțiuni întreprinse pentru depistarea și limitarea transmiterii infecției suspecte cu SARS-CoV-2 trebuie să țină seama de faptul că art. 6 din Legea 418/2004 privind statutul profesional specific al medicului de medicina muncii precizează: „Medicul specialist de medicina muncii este principalul consilier al angajatoru-

lui și al reprezentanților angajaților în probleme de promovare a sănătății în munca și în îmbunătățirea mediului de muncă din punct de vedere al sănătății în muncă”. În Legea nr. 418/2004 scrie că medicul de medicina muncii identifică factorii de risc și participă la acțiunile de evaluare a acestora - nu angajatorul identifică riscurile.

„Având în vedere prevederile legale amintite mai sus și în situația epidemiologică actuală, instituțiile care au atribuții specifice în stabilirea diverselor măsuri care se impun, respectiv anchete epidemiologice, verificări, controale, teste sunt Ministerul Sănătății prin Direcțiile de Sănătate Publică, Comitetul pentru Situații de Urgență și medicina de medicina muncii”, mai spun reprezentanții Inspecției Muncii.

Așadar, concluzia este că angajatorii nu-și pot obliga lucrătorii să facă astfel de teste.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

INSTITUȚIA PRIMĂRIEI DUMBRĂVIȚA ȘI-A DIGITALIZAT SISTEMUL DE FUNCȚIONARE ÎNTERN ȘI A REVOLUȚIONAT MODUL DE COMUNICARE CU CETĂȚENII

VICTOR MALAC, PRIMARUL COMUNEI DUMBRĂVIȚA

La Primăria comunei Dumbrăvița se continuă procesul de digitalizare. Reamintim faptul că Primăria Dumbrăvița este printre puținele localități din județul Timiș la care se pot plăti impozitele on-line, la ghișeu.ro. Mai mult, de miercuri, 29 iulie, toate cererile, solicitările, petițiile, sugestiile etc, pot fi completate și depuse direct pe site-ul primăriei <https://primaria-dumbravita.ro/> la rubrica

E-Primăria din meniu, apoi Primăria Digitală.

Digitalizarea instituției înseamnă că oricare cetățean poate completa și depune documentele online, fără a mai fi nevoit să se deplaseze cu hârtiile completate și semnate până la primărie.

Direct pe site completați și depuneți documentele pentru fiecare compartiment (cereri pentru adeverințe APIA, certificate fiscale, certificate de urbanism, autorizații, etc), depuneți o petiție / sugestie, plătiți impozite, taxe și amenzi. În plus, puteți vizualiza oricând stadiul documentelor depuse.

Precizăm că digitalizarea reprezintă un proces complex și că până la sfârșitul lunii, platforma se află

în proces de verificare din partea specialiștilor IT.

Despre acest nou proiect implementat deja privind procesul de digitalizare din cadrul primăriei, domnul Victor Malac, primarul comunei ne-a spus: „Autoritatea locală trebuie să țină pasul și să se adapteze realității tehnologice. O provocare pentru mine a fost creșterea transparenței, urmărind modelul UE de a face accesibil modul de administrare, care să le permită cetățenilor să fie informați oriunde, oricând, cât mai repede posibil și la costuri cât mai scăzute.

Instituția Primăriei Dumbrăvița și-a digitalizat sistemul de funcționare intern și a revoluționat modul de comunicare cu cetățenii”.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Sorin Lăzărescu din comuna Dumbrăvița, ne întreabă cum se calculează concediul medical pentru carantină sau izolare? Doamne Lăzărescu, autoritățile au modificat valoarea indemnizației acordată persoanelor asigurate pe perioada concediului medical pentru carantină sau izolare. Dacă până acum era vorba despre 75% din baza de calcul stabilită conform articolului 10, acum respectiva indemnizație reprezintă 100% și este suportată integral din bugetul statului.

Cu alte cuvinte, conform Ordonanței de urgență nr. 158/2020, angajatorul nu mai împarte costul indemnizației cu statul. Neschimbată a rămas însă baza la care se aplică procentul de 100%. Există mai multe situații.

Astfel, în cazul în cazul salariaților, baza de calcul este media veniturilor brute lunare din ultimele șase luni din cele 12 luni din care se constituie stagiul de cotizare, până la limita a 12 salarii minime brute pe țară lunar, pe baza cărora se calculează contribuția asiguratorie pentru muncă.

Dacă vorbim de persoane care beneficiază de șomaj, dar nu se șomajul tehnic, baza de calcul reprezintă media veniturilor brute lunare reprezentând indemnizație de șomaj, din ultimele șase luni din cele 12 luni din care se constituie stagiul de cotizare, până la limita a

12 salarii minime brute pe țară lunar.

În sfârșit, în cazul celor care se asigură voluntar pentru concedii medicale, precum un PFA, baza de calcul se determină ca medie a veniturilor asigurate, înscrise în contractul de asigurare, din ultimele șase luni din cele 12 luni din care se constituie stagiul de cotizare, până la limita a 12 salarii minime brute pe țară lunar.

De menționat e că acest concediu pentru carantină și indemnizația aferentă se acordă asiguraților cărora li se interzice continuarea activității, ce nu poate fi efectuată de la domiciliu, din cauza unei suspiciuni asupra unei boli contagioase, pe durata stabilită prin certificatul eliberat de direcția de sănătate publică. Dumbrăvița a alocat un buget special din care va acorda mai multe burse copiilor cu performanțe notabile.

VEȘTI BUNE!

UN PAS IMPORTANT PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA PRESIUNII APEI ÎN DUMBRĂVIȚA

„Inversare de apă” de pe strada Simfoniei provine exclusiv de la bugetul local însă constructorul „Asocierea SC AVM Project Invest SRL – SC ELF Road SRL” a depășit cu peste un an termenul de execuție, astfel că va fi penalizat conform contractului.

Noul rezervor – aflat deocamdată în probe – este alimentat provizoriu de trei foraje. În momentul în care va fi gata Stația 1 și Stația 2, apa va ajunge în aceste rezervoare și de aici va fi distribuită deja tratată în toată zona de vest din Dumbrăvița. Sistemul de ultimă generație este echipat cu trei pompe performante.

Primăria are în vedere ca Stația 1 să fie extinsă cu încă două bazine de câte 450 m³.

În urma unei investiții de aproape 3,8 milioane de lei, Dumbrăvița va avea presiunea mult îmbunătățită la rețeaua de apă. În aceste zile se efectuează probe la primul rezervor, urmând ca în cel mult două săptămâni să fie funcțional și cel de-al doilea bazin de apă de 450 m³.

Finanțarea investiției „Înmagazinare apă, stație de ridicare a presiunii și extindere de apă”

Din albumul școlii comunei Dumbrăvița

Cunoscând cadrele școlii dumbrăvitenă și pe cei doi diriginți, ai celor două clase a VIII-a, doamna profesor Cosmina Chiriac și domnul profesor Hajnal Laszlo, înțelegem mai bine adevărul spuselor lui Gaston Berger: „Școala nu poate avea decât două scopuri: primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească, aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația.”

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

ATUNCI CÂND FAPTELE VORBESC...

Nu există loc mai frumos pe pământ ca „acasă”, ca locul unde ai văzut pentru prima dată lumina zilei sau locul unde ai simțit pentru prima dată pământul, atunci când ai făcut primii pași! Dar atunci când locul cel mai prețuit, pentru mulți dintre noi, devine tot mai îngrijit, mai modern, mai plin de facilități pentru locuitori și cu o perspectivă demnă de invidiat, nu putem spune decât că toți cei care au avut încredere în această echipă tânără au câștigat!

Așa cum am promis în numărul precedent revin și de această dată cu fapte mărețe, cu realizări benefice dar și cu o serie de proiecte aflate în plină desfășurare în comuna noastră. O comună, total schimbată în bine, o comună care în ultimii ani a înflorit! Îmi amintesc cu plăcere și sper că nu voi omite prea multe din realizările care au adus un plus sau o evoluție acestei comune.

Și cum aș putea uita de eforturile depuse pentru finalizarea lucrărilor necesare Bisericii Ortodoxe din Măureni unde așteptăm cu nerăbdare sfințirea ace-

stea, de înființarea cabinetului stomatologic din Măureni, de iluminatul public din localitatea Măureni și satul aparținător Șoșdea, de Sistemul de supraveghere video din satul Șoșdea și extinderea celui existent în localitatea Măureni.

Dar, un proiect foarte important pentru noi este desigur „Proiectul de canalizare”, care este aproape de a fi încheiat.

Să nu uităm totuși de trotuarele din localitatea Măureni, adevărate alei pietonale, dar nici de platușul generos de la Căminul cultural din Măureni ori de la cel din satul Șoșdea. De reamenajarea și dotarea Căminului cultural din Măureni, de parcare din fața sediului primăriei din comună, de înființarea Pieței din Măureni, de reabilitarea bazelor sportive din Măureni și Șoșdea, ori de reabilitarea exteriorului Grădiniței Măureni și termoizolarea corpului B al Școlii Gimnaziale Măureni.

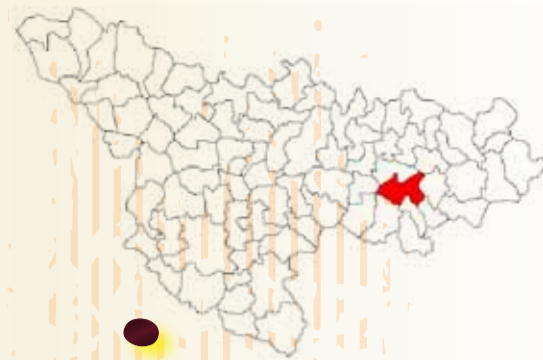
Și ar trebui să fim nedreți dacă am uita de o facilitate atât de indispensabilă pentru noi, aceea oferită

de mijlocul de transport care circulă pe ruta Reșița-Șoșdea și retur, ori de construirea unui dispensar cu cinci cabinete medicale și nu cel din urmă, dar poate cel mai așteptat de tinerii comunei și cel mai dorit de către domnul primar Brian Filimon, construirea Bazei sportive cu teren sintetic de la Măureni, care deja se conturează atât de frumos.

Dragi locuitori ai comunei Măureni, dragi conșăteni, am prezentat în această ediție a jurnalului interregional „Banatul”, doar o parte din proiectele de mare impact din comunitatea noastră, cu siguranță ele sunt mai multe dar eu nu am făcut decât să vi le reamintesc pentru că știu că dumneavoastră le știți foarte bine! Dar, am ținut să le cunoască și cititorii noștri din alte părți ale Țării Banatului, ca să vadă și dânsii că la Măureni, o tânără echipă aleasă în fruntea comunei de oamenii ei, face cinste locului, s-au cum se spune în popor, acești oameni tineri aflați la conducerea administrației noastre, sfințesc cu munca lor locul unde trăiesc și trăim.

Foaiia de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

„ANUL ACESTA LE VOM OFERI O SURPRIZĂ PLĂCUTĂ COPILOR”

FRANCISC BOLDEA, PRIMAR AL MUNICIPIULUI LUGOJ

Primăria Municipiului Lugoj, prin Serviciul Administrarea și Întreținerea Domeniului Public, a efectuat în ultima perioadă pregătirile pentru a putea oferi copiilor posibilitatea de a petrece timpul liber la cele două Orașele ale Copiilor din municipiu. Astfel că în luna lui cupor, copiii sunt așteptați să se bucure de locurile de joacă de luni până vineri între orele 16:00 și 21:00 în ambele orașele ale copiilor, respectiv cel situat în parcul „George Enescu”, cât și cel amenajat în spațiul fostei grădini de vară Concordia. Sâmbăta și duminica între orele 11:00 și 21:00,

cu excepția zilelor când vremea este nefavorabilă. Dorind să aflăm și părerea domnului primar despre acest eveniment, domnia sa ne-a spus: „Anul acesta le vom oferi o surpriză plăcută copiilor care vor merge la Orașelul Copiilor din Parcul «George Enescu». Toate elementele de joacă gonflabile de acolo sunt noi și de ultimă generație”.

Având în vedere starea de alertă instituită în urma evoluției pandemiei Covid 19, Primăria Municipiului Lugoj, aduce la cunoștința cetățenilor o serie de reguli de prevenire a infectării cu noul coronavirus, reguli ce vor fi afișate la cele două locuri de joacă: 1. La intrarea în Orașelul Copiilor, copiii și însoțitorii acestora se vor dezinfecța pe mâini la dozatoarele montate; 2. Însoțitorii copiilor vor purta obligatoriu mască de protecție la intrarea în incinta locului de joacă; 3. Supraveghetorii jocurilor gonflabile vor

purta obligatoriu mască de protecție; 4. La fiecare joc gonflabil se va permite accesul a maxim 4 copii, în serii de câte 30 minute cu respectarea distanței de 3m între utilizatori.

Însoțitorii au obligația să-i urmărească și să-i îndrume pe copii pentru respectarea regulilor privind prevenirea infectării cu noul coronavirus; 5. Însoțitorii copiilor vor evita contactul cu alte persoane și vor urmări ca și copii să respecte distanța socială de minim trei metri când utilizează jocurile gonflabile; 6. Se vor evita îmbrățișările și strângerile de mână atât pentru copii, cât și pentru însoțitori; 7. Se vor evita utilizarea în comun a sticlelor și paharelor atât pentru copii, cât și pentru însoțitori; 8. Se va evita atingerea ochilor, a nasului sau a gurii cu mâinile de către copii sau însoțitorii acestora; 9. Jocurile gonflabile se vor curăța zilnic, în mod repetat, cu dezinfectant pe bază de alcool.

DIN 19 SEPTEMBRIE PIAȚA OBOR AR PUTEA FUNCȚIONA DE DOUĂ ORI PE SĂPTĂMÂNĂ

Primăria Municipiului Lugoj, aduce la cunoștința lugojenilor că de marți, 14 iulie, s-a redeschis Piața Obor. Pentru a păstra la un nivel minim riscul de infecție cu virusul COVID 19, se vor respecta condițiile impuse de reglementările legale în vigoare.

În această perioadă s-au încheiat și lucrările de extindere a parcarilor de la Piața Obor, fapt care va contribui la descongestionarea circulației în zonă în zilele de marți când piața funcționează.

„Odată cu finalizarea lucrărilor la parcare nouă, ne-a făcut cunoscut domnul primar Francisc Boldea, condițiile oferite în Piața Obor se vor îmbunătăți și vom propune atât cumpărătorilor, cât și comercianților ca, începând din data de 19 septembrie 2020, Oborul să funcționeze de două ori pe săptămână, respectiv marțea și sâmbăta. Vom oferi astfel posibilitatea să facă cumpărături în Piața Obor și cetățenilor care lucrează de luni până vineri și au zile libere doar în week-end”.

S-A REDESCHIS BAZARUL

În vederea descongestionării Pieței Agroalimentare „Timișul” și a respectării măsurilor de distanțare socială pentru prevenirea răspândirii COVID 19, Primăria Municipiului Lugoj aduce la cunoștința cetățenilor că de marți, 7 iulie, a fost redeschis Bazarul din oraș. Și-au exprimat dorința de a reveni în Bazar un număr de șaisprezece comercianți de haine, opt care vând produse de feronerie și uz gospodăresc și patru comercianți de pantofi.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Raluca Hindriș din municipiul Lugoj, ne întreabă cum poate fi definită corect hărțuirea morală la locul de muncă și dacă există o lege în acest sens?

Doamna Hindriș, în România, noțiunea de „hărțuire morală la locul de muncă” nu se regăsește ca atare în niciun act normativ, dar există un proiect adoptat de deputați care urmărește să completeze lacunele din legislația actuală.

Cât privește definiția corectă a acestui comportament, hărțuire morală la locul de muncă se consideră orice comportament exercitat cu privire la un angajat, de către un alt angajat care este superiorul său ierarhic, de către un subaltern sau de către un angajat comparabil din punct de vedere ierarhic,

în legătură cu raporturile de muncă, care să aibă drept scop sau efect o deteriorare a condițiilor de muncă prin lezarea drepturilor sau demnității angajatului, prin afectarea sănătății sale fizice sau mentale sau prin compromiterea viitorului profesional al acestuia, comportament manifestat în oricare dintre următoarele forme: a) conduită ostilă sau nedorită; b) comentarii verbale; c) acțiuni sau gesturi.

Verbul a ști se scrie cu doi -i doar la indicativ prezent și conjunctiv prezent, persoana a doua singular, forma afirmativă și negativă: tu știi / tu nu știi, tu să știi / tu să nu știi.

De asemenea, se scrie cu doi -i și la forma de viitor popular (formată din o + conjunctivul prezent al verbului de conjugat), persoana a doua, singular: tu o să știi / tu nu o să știi.

În mod similar cu a ști, toate verbele care se termină la infinitiv în -i, se vor scrie corect, la viitor, cu un -i: a citi (eu voi citi, tu vei citi, el va citi, noi vom citi, voi veți citi, ei vor citi), a dori (eu voi dori, tu vei dori, el va dori etc.), a minți, a(-și) aminti, a croi etc.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Obiectivul meu este acela de a crește calitatea vieții consătenilor mei dragi

**Ion MICURESCU - Primar al comunei Bata
Legat de educație.**

Cobor dealul spre Bata. Opresc mașina privind țarinile sale unde cândva, demult, oamenii înjugau boii mânăndu-i cu mâna ca să grăpeze arăturile. Grapa luneca peste arătură. Întâlnea în cale bolovani. Nu-i fărâma, uneori era prea ușoară. Se mai urca câte o muiere frumoasă pe ea,

din mers se așeza în mijlocul ei. Boii trăgeau mai greu, grapa însă sfărâma mai cu înlesnire bulgării mari, care se întăriseră la soare. Ce vremuri... Azi, Bata, condusă de unul din cei mai gospodari primari ai județului Arad, arată ca o comună pe care o întâlnești doar prin țările civilizate. Drumuri asfaltate, școli îngrijite, gospodării frumoase cu oameni harnici. Cu primarul acestei comune, cu domnul ing. Ioan Micurescu am stat preț de câteva minute de vorbă. Aș fi vrut să stau mai mult, dar era zorit de treburile primăriei.

Domnule primar, faceți parte din primarii despre care faptele lor vorbesc mai mult decât am putea spune noi în cuvinte. Astfel că la începutul dialogului nostru, aș dori să aflu care este principalul obiectiv al primarului Ion Micurescu?

► Principalul meu obiectiv a fost, este și va fi mereu acela cu care mi-am început prima mea zi în calitate de primar al acestei comune pe care, cu excepția anilor de armată și de studii universitare la Timișoara, nu am părăsit-o niciodată. După această mărturisire de suflet pot să îți răspund, cu sinceritate, că obiectivul meu este acela de a crește calitatea vieții consătenilor mei dragi.

Sunteți, din punct de vedere geografic, avantajat pentru atingerea acestui obiectiv?

► Da, se poate spune că da, suntem avantajat, nu numai geografic, dar și așa, gândindu-ne la ce a

oferit bunul Dumnezeu comunei noastre.

Am aflat care a fost obiectivul dumneavoastră primordial ca primar; pot să aflu și obligațiile pe care vi le asumați cu fiecare zi de lucru?

► Desigur, consider că cea mai importantă obligație a mea ca primar, rămâne aceea de a asigura condiții europene oamenilor și spun europene pentru că noi, după cum bine știm, am acceptat să facem parte din marea familie europeană, ceea ce presupune, cred eu, în primul rând, drumuri comunale bune, școli îngrijite și grădinițe moderne. Am spus și grădinițe pentru că dacă pepiniera educațională nu este bine îngrijită, viitorul copiilor și al satului evident, este incert.

Domnule primar, ați realizat un număr mare de proiecte, derulați ample lucrări, construiți poduri, vă întreb totuși, care este problema cu care vă întâlniți mai des, chiar dacă, precum se vede, de fiecare dată o rezolvați?

► Este adevărat că întâlnesc deseori, spre rezolvare o problemă, nu ușoară, dar această problemă nu mi se ridică numai mie, cu ea se întâlnesc aproape toate administrațiile locale și problema este legată de bani, de fonduri care mereu sunt insuficiente.

Ce soluție găsiți?

► Domnișoară Roxana, așa cum spun mereu, singura soluție este aceea de a promova proiecte și de a încerca să accesăm fonduri europene sau județene.

Și, precum se vede, reușiți.

► Cu muncă, domnișoară Roxana, precum se știe, reușești mereu. Noi din fonduri europene am reușit să modernizăm grădinița cu program normal și școala primară cu clasele I-IV, prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

Puneți mare preț pe școală, domnule primar.

► Domnișoară, cred că îți amintești ce îți spuneam la o trecută întâlnire...

Exact, noi avem tineri excepționali, de noi depinde, de cei maturi, dacă ei vor confirma în viitor prin profesii importante, ca oameni deosebiți.

Vă cer prea mult dacă vă rog să mai amintiți de câteva din realizările dumneavoastră?

► Dar ele sunt la vedere.

Sigur că sunt, dar e bine să rămână și în memoria hârtiei nu numai a oamenilor.

► De pildă, că tot vorbeam de fonduri, am reușit să accesăm acele fonduri și pentru lucrări de modernizare pe un tronson de 6,1 km între Bata – Țela și Bacăul de Mijloc.

Și din fonduri asigurate de Consiliul Județean?

► Din fonduri de la Consiliul Județean a fost turnat covor asfaltic nou, pe tronsonul care leagă Bata de Lalașinț și s-au realizat drumuri de exploatare agricolă în comună.

Ați mai avea timp să-mi spuneți ceva legat de frumoasele evenimente culturale, care au dus faima comunei Bata și dincolo de hotarele țării?

► Din păcate, în acest an, acele frumoase manifestări culturale care sunt reprezentate de „Festivalul de muzică folk” și de „Tabăra internațională de caligrafie și ilustrație de carte” stau sub semnul incertitudinii.

Chiar și celebrul „Festival al Vânătorilor”?

► Chiar și el. Dacă, în zilele următoare vom avea vești bune, le vom face cunoscute cât mai repede cu putință.

Domnule primar, dacă nu v-ați uita la ceas, v-aș mai întreba și despre ambițiosul dumneavoastră proiect privind eficientizarea energetică, prin asigurarea iluminatului public cu tehnologie led.

► Domnișoară Roxana, răbdarea este o calitate care nu ar trebui să fie doar a vânătorilor.

Am înțeles și vă mulțumesc pentru amabilitate.

► Și eu îți mulțumesc

BATA PENTRU OASPEȚII SĂI

BISERICA ORTODOXĂ DIN BATA

DR. DORU SINACI

Despre Biserica Ortodoxă din Bata avem date abia de pe la anul 1758. În acest an a fost ridicată o biserică de lemn în cimitirul satului, de dimensiuni reduse, iar deasupra pronaosului avea un turn-clopotniță. Ușile împărătești au fost executate în anul 1766 de catre Eutimiu Popovici din Căpâlnaș după cum spune inscripția de pe ele. În anul 1878 a fost construită o biserică de piatră cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, sfințită în anul 1879 de către episcopul Ioan Mețianu. În anul 1890 vechea biserică de lemn a fost donată de Iosif Bafnariu din Bata credincioșilor din satul Monoroștia, comuna Bârzava peste Mureș.

Biserica ce dăinuie în zilele noastre la Bata este edificată din cărămidă între anii 1939-1947 după planurile arhitectului Silvestru Rafiroiu și are hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, așa cum ne lămurește pisania de pe peretele din stânga pronaosului. Dintre preoții

care au slujit în această parohie îi menționăm pe: Ioan Tarchis –1767, Iosif Stoianovici –1773-1776, Ioan Popovici –1773-1776, Vichiente Milosiu 1830-1837, Porfirie Goncianu 1867-1870, Ambro-

zie Jurma 1856-1892, născut la Bata la data de patru iulie anul 1823. A fost urmat de preoții: Ioan Milosiu 1884-1923, Eftimie Isfanescu 1897-1935, Sebastian Baiantu 1917-1935, Emilian Damșa 1936-1950, care vreme de nouă ani s-a străduit să ridice actuala biserică după planul arhitecților Francisc Eck și Andreika Carol din Lipova. Construcția a beneficiat de sprijinul financiar al familiei Mocioni Starcea. Au urmat alți preoți ca: Andriscu Valeanu 1973-1978, Teodor Farcaș 1978-1986, Constantin Ilica 1986-1988. Din anul 1988 Parohia Bata este păstorită de către preotul Vasile Florin Matei.

Biserica ortodoxă din Bata a avut o importantă colecție de carte românească veche: Antologhion, Râmnic 1705. Într-un inventar din anul 1855 sunt menționate 15 cărți: Evanghelie, Liturghier, Apostol, Minei Mare, Octoih Mare, Mare Cazanie, Triod, Strajnic, Ceaslov, Catavasier, Propovedania Morților, Octoih Mic, Carte de mulțămire și Cele șapte virtuți.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Urem să facem din Biled, o localitate modernă așa cum sunt cerințele Uniunii Europene

Cristian DAVID - Primar al comunei Biled

Dacă am urmări îndeaproape activitatea tânărului primar al comunei Biled, domnul Cristian David, nu am putea contrazice deloc ceea ce pricepuții descoperitori de semnificații onomastice afirmă. Și anume că cei care poartă acest prenume, Cristian, au, se spune, aspirații înalte, sunt sensibili, au firi complexe și sunt caracterizați de perfecționism. Biledul de azi, arată ca un șantier atent supravegheat de un primar cu adevărat perfecționist. Un șantier care mâine va face din comuna Biled, o așezare cu adevărat europeană.

Domnule primar al comunei Biled, Cristian David, vă rog să povestiți pentru cititorii jurnalului interregional Banatul, cum stați cu investițiile în reamenajarea drumurilor agricole? Știu că lucrați în această direcție.

► Da, vrem să venim în ajutorul agricultorilor din localitate și am decis să le facem drumurile de accesare a terenurilor agricole, pentru ca ei să poată circula când se duc și vin de la câmp. Agricultură este o preocupare fundamentală pentru mulți cetățeni din comună, de aceea vrem să îi ajutăm, fiindcă toți avem de câștigat de aici.

Câți kilometri de drumuri construiți?

► Construim 12 km de rețea de drumuri ce țin de localitatea Biled și fac legătura cu localitățile din jur, cum sunt Becicherecu Mic și Iecea Mică, precum și o porțiune între Biled și Șandra.

Este un proiect destul de scump.

► Da, este un proiect cu finanțare europeană de un milion de euro pentru construcția drumurilor agricole în localitate. Trebuie să spunem că pe lângă faptul că prin acest proiect venim în sprijinul fermierilor, în același timp se creează și un drum de centură în jurul Biledului. Deci este un obiectiv cu dublă semnificație.

Domnule primar, cum este cu deschiderea pieței agroalimentare din comună. Este de admirat că Biledul a reușit să deschidă o piață, unde cetățenii pot să vină să își vândă produsele obținute în grădina sau în fermă.

► Exact cum spuneți. Noi am vrut ca cetățenii să

aibă un loc amenajat unde să vină să își vândă produsele agricole obținute în propria curte sau în un fermă. De aceea am vrut să inaugurăm această piață. Mai mult, am dorit să o aducem în zona centrală, fiindcă se afla într-un loc mai izolat și nu era chiar indicat. Acum este mult mai ușor pentru cetățeni să vină cu produsele, să le valorifice, fiindcă am mutat-o în centrul comunei. Pentru oamenii care vor să vină să cumpere produse este mult mai ușor să facă acest lucru în centrul comunei. Producătorii care au usturoi, cartofi, ceapă, roșii, castraveți, pătrunjel, mărar, tot ce obțin în grădina, pot veni aici, în locul special amenajat.

Există o condiție în acest sens?

► Condiția este să aibă un certificat de producător. Piața este deschisă în fiecare vineri. Oamenii pot veni și în cursul săptămânii, dar cel mai bine este vineri. Cum am mai spus, în piața veche nu prea veneau oamenii și probabil că era mai retrasă. Acum în centru comunei merge foarte bine. Este un câștig pentru toți, atât pentru cetățeni că pot veni să își cumpere produsele necesare, cât și pentru producători că pot să își valorifice produsele agroalimentare mai ușor.

Domnule primar, în comuna Biled, a reînceput unul dintre cele mai importante proiecte ale localității pe anul 2020. Este vorba de asfaltarea drumurilor. Vă rog să detaliați despre ce este vorba.

► Da, sigur că da. Vreau să spun că, în acest an, vor fi reparate și acoperite cu asfalt patru drumuri. Celelalte, în jur de 10 km, vor fi reabilitate. Finanțarea vine din bugetul local. E un proiect pe care l-am dorit, iar acum am început să îl punem în practică. Este un obiectiv foarte important pentru localitate și pentru cetățeni să aibă drumurile ușor practicabile, să poată circula fără probleme atât cu mașina, cât și pe jos. Vrem să facem din Biled, o localitate modernă, așa cum sunt cerințele Uniunii Europene. Eu sunt un om al faptelor. Întotdeauna am vrut să fac proiecte concrete și să vorbesc mai puțin.

Care ar fi valoarea investiției?

► Pentru asfaltare, primăria investește patru milioane de lei și 200.000 de lei sunt alocați pentru reabilitarea străzilor din localitate. Reabilitarea și asfaltarea drumurilor reprezintă o prioritate pentru mine, iar acum că am reușit să investim acești bani și este foarte bine. După cum am mai spus, eu sunt

un om al faptelor și vreau să demonstrez acest lucru. Întotdeauna am încercat să pun pe primul loc faptele, nu vorbele. Niciodată nu mi-au plăcut vorbele inutile sau certurile, care înseamnă pierdere de timp. Întotdeauna am preferat să tac, să nu răspund la provocări și să lucrez în interesul comunei și al cetățenilor. Oamenii au văzut acest lucru. Așadar, fapte, nu vorbe, fiindcă faptele se văd și duc la dezvoltarea și progres în comuna Biled.

Domnule primar Cristian David, de puțină vreme, ați început un alt proiect la fel de important pentru comună: refacea rețelelor de colectare a apelor. Puteți să explicați pentru cititorii jurnalului interregional „Banatul” despre ce este vorba?

► Desigur, dar asta după ce spun că recent, am demarat și proiectul de refacere a rețelelor și canalelor de colectare a apelor în interiorul comunei Biled. Bineînțeles că și acest proiect este o prioritate pentru mine și iată că acum am reușit să îl punem în practică. Este foarte importantă pentru comună această investiție.

Cu ce finanțare?

► Proiectul este făcut cu finanțare proprie din bugetul local.

Și mâna de lucru, cum se spune?

► Oamenii care lucrează la acest proiect sunt din Biled.

Vorbiți-mi, vă rog, despre utilitatea acestui proiect.

► Proiectul este foarte util, fiindcă corectează și reface canalele pentru scurgerea apei, refacem și podețele de trecere peste aceste canale, astfel putem evita inundațiile atunci când plouă. Canalele sunt făcute cu atenție și calculat, pentru ca apa să aibă scurgere să nu producă inundație.

Dacă tot vorbim despre apă, este firesc să vă întreb cum stați cu canalizarea?

► Obiectivul, privind canalizarea este în plină desfășurare și, în scurt timp, îl vom finaliza. Este primul proiect în acest sens, dar va urma partea a doua, tot pe canalizare. Lucrăm și la dispensarul uman. Acestea două sunt proiecte cu finanțare europeană și guvernamentală.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru această întrebare.

► Și eu vă mulțumesc.

ALĂTURI DE COPILII COMUNEI

Primăria comunei Biled împreună cu reprezentanți de la Crucea Roșie din România, în baza proiectului european „Spune prezent-viitorul se învață la școală” a desfășurat activități didactice privind pandemia COVID 19, cu elevii din cadrul Liceului Tehnologic „Petre Mitroi”.

VEȘTI BUNE PENTRU BILEZENI

Vineri 10.07.2020, primarul comunei Biled, domnul Cristian David, a semnat contractul de finanțare pentru reabilitare trotuare în comuna Biled, proiect în valoare de 100.000 euro, finanțat din fonduri europene nerambursabile.

*

Începând din luna septembrie, locuitorii comunei Biled vor avea transportul de persoane asigurat. Din luna iunie 2020 comuna Biled face parte din zona metropolitană Timișoara privind transportul public.

ÎN ATENȚIA LOCUITORILOR COMUNEI BILED

Conducerea Primăriei comunei Biled, consideră important să informeze periodic cetățenii comunei în legătură cu proiectele pe care administrația publică locală le are în desfășurare, cu problemele pe care le întâmpină, dar și cu lucrurile bune pe care reușim să le realizăm. „Pentru mine, în calitate de primar, transparența decizională în administrația publică reprezintă prioritatea numărul unu! Consider că este dreptul cetățenilor să aibă acces la informațiile de interes local”.

Cristian DAVID

Am vrut ca cetățenii să aibă un loc amenajat unde să vină să își vândă produsele agricole obținute în propria curte sau în un fermă. De aceea am vrut să inaugurăm această piață. Mai mult, am dorit să o aducem în zona centrală, fiindcă se afla într-un loc mai izolat și nu era chiar indicat. Acum este mult mai ușor pentru cetățeni să vină cu produsele să le valorifice, fiindcă am mutat-o în centrul comunei.

Cristian DAVID

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Toate acestea au făcut parte din oferta mea electorală de acum patru ani, dar eforturile mele nu s-au oprit aici

Întinsa câmpie bănățeană se zărește încet-încet aburind sub razele soarelui... Miroase a iarbă uscată pe drum și a smoală topită sub roți. Pe cer, corbi întunecoși, păsări regale, cântă o legendă demult uitată. Ne îndreptăm spre Deta... Luna lui Cuptor, cu arșița ei cunoscută, apasă pe umerii oamenilor. Anul acesta le-a adus plumb în suflete... Domnul primar ne întâmpină, ca de obicei, primitor, cu vorbe frumoase și cu promisiunea că această primă parte a dialogului va avea și o urmare în ediția viitoare a jurnalului nostru.

Domnule primar, înainte chiar de a vă mulțumi că ați acceptat să dialogăm în subiecte de interes pentru cetățenii orașului nostru, îngăduiți-mi ca în numele conducerii jurnalului interregional „Banatul”, al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric și al meu personal, să vă adresez sincere condoleanțe pentru pierderea grea suferită în familia dumneavoastră.

► Vă mulțumesc. Avem momente grele cu toții și nu ne este ușor, dar asta e viața. Nu ne putem opune și trebuie să ne păstrăm credința și voința de a merge mai departe.

Aveți dreptate. Revenind la subiectele cu care v-am obișnuit, observ că pe bulevardul Mihai Viteazul se lucrează intens și oamenii devin tot mai nerăbdători, care sunt modernizările de care vor beneficia?

► Da, așa este. E una dintre lucrările importante din oraș. Atât pe Mihai Viteazul, cât și pe Revoluției se vor construi piste de biciclete, accese la case, parcuri, două sensuri giratorii și se vor planta peste 360 de pomi ornamentali. Lucrarea se va finaliza în luna noiembrie a acestui an și este finanțată pe POR - din fonduri europene și din fonduri ale bugetului local.

De asemenea, la Piața Agroalimentară se fac modernizări. Ce ne puteți spune despre acestea?

► Da. La piață am finalizat deja prima etapă a lucrărilor, urmând ca în perioada următoare să fina-

lizăm și cea de-a doua etapă și piața să poată fi dată în folosință. Nu vreau să spun prea multe, dar vă asigur că vă voi invita la deschidere și veți fi surprinși de această investiție deosebită.

Domnule primar, privind peste umărul ultimilor trei ani, privind ca la ceas de bilanț evident, spre ce obiective, proiecte împlinite de dumneavoastră pentru locuitorii orașului nostru ați îndemna conversația noastră?

► Mă bucur că rezultatul muncii noastre începe să fie vizibil. Am făcut eforturi, în toți acești ani pentru a dezvolta comunitatea în care trăim. Sunt sigur că locuitorii din Deta văd ce s-a făcut. Eu m-am ghidat tot timpul după cererile lor și am avut grijă să mă țin de cuvânt și să respect promisiunile făcute acum patru ani. Astfel, am finalizat prima parte a proiectului cu Aquatim în cadrul căruia am modernizat cea mai mare parte a rețelei de apă-canal din oraș, au fost realizate foraje noi pentru apă, o stație nouă de tratare a apei și a fost instalată o nouă conductă între Deta și Opațița.

Ați lucrat și la Parcul Industrial?

► Da, am lucrat mult și la Parcul Industrial unde a fost obținută toată documentația, s-au realizat căile de acces, urmând ca în acest an să se realizeze rețeaua electrică. În urma discuțiilor cu Aquatim se lucrează la documentația privind rețeaua de apă și canal. După ce vom termina și lucrările la rețeaua de gaz, acest parc industrial va fi gata pentru orice firmă va dori să își deschidă aici o unitate de producție.

Și Ștrandul Termal?

► Ștrandul Termal a fost finalizat, am acoperit piscinele, am pus la punct un sistem de ventilație și am construit căsuțele de camping și m-am bucurat să văd că a avut un mare succes până la momentul în care a apărut această pandemie, ce, din păcate, ne afectează tot mai mult. Sunt însă sigur că activitatea ștrandului termal se va relua imediat după rezolvarea crizei sanitare.

Unde mai aveți de lucru?

► Un punct la care mai avem încă de lucru este cel referitor la infrastructura de învățământ. Aici avem grădinița care este încă în lucru, ea se va finaliza până la începerea noului an școlar, iar reabilita-

rea celor patru corpuri de clădiri ale școlilor din oraș sunt propuse pentru finanțare la CNI.

Am văzut, atât eu, cât și locuitorii orașului nostru că se lucrează și la anveloparea blocurilor și nu numai.

► Anveloparea blocurilor din oraș este aproape de finalizare, precum și lucrările la spital și dotarea cu aparatură medicală care s-a realizat încă pe parcursul anilor trecuți, iar reabilitarea trotuarelor este aproape de finalizare. Nu în ultimul rând, vreau să mă refer și la Casa de Cultură care este în lucru și urmează să fie finalizată în următorii doi ani.

Și la Opațița?

► La Opațița, am finalizat introducerea rețelei de apă potabilă, iar pentru canalizare am depus documentația, urmând să obținem finanțare de la CNI. Am reușit să finalizăm lucrările la drumuri, iar la trotuare mai avem încă de lucru.

Câte realizări, domnule primar!

► Toate acestea au făcut parte din oferta mea electorală de acum patru ani, dar eforturile mele nu s-au oprit aici.

Ați realizat mult mai mult decât v-ați angajat la începutul acestui mandat.

► În plus față de ce am promis, am realizat lucrările prin proiectul POR pe Mihai Viteazul și Revoluției. Am mai reușit să obținem finanțare pentru două blocuri, unul ANL de 16 apartamente și unul de 32 de apartamente pentru tineri. Mai avem două proiecte care au obținut finanțare. Aceste proiecte vizează realizarea unei școli de meserii pentru munca la distanță și introducerea rețelei wi-fi gratuite în oraș.

Care vă pare azi cel mai greu proiect de realizat din cele enumerate?

► Un proiect nu este neapărat dificil, așa spune, mai degrabă, că întâmpinăm greutăți pe parcursul realizării sale. Aici este vorba, în primul rând de Casa de Cultură cu care aș putea spune că am avut ghinion, fiind scoasă de la finanțare de mai multe ori chiar în etapele finale. Dar acum, acest proiect a intrat în linie dreaptă și îl vom finaliza în scurt timp.

Va urma...

ZILELE ORAȘULUI - RETROSPECTIVĂ ONLINE

În 31 iulie eram obișnuiți deja să mergem la Deta pentru a sărbători Zilele Orașului. De-a

Domnul primar, Petru Roman, cu ocazia dezvelirii bustului Anton Kratzer, ce dă numele parcului din oraș

lungul timpului ne-au încântat privirile și auzul invitați de marcă, precum Andreea Voica, Benone Sinulescu, Mihaela Petrovici, Mirela Petrean, Carmen Popovici Dumbravă sau Mihai Trestariu, Pepe, Alexandra Ungureanu, Andreea Bănică ori Direcția 5, respectiv Cargo și mulți alții. Am urmărit parade în costume tradiționale, am ascultat famfare cunoscute și ne-am bucurat de gustul intens al mâncărilor tradiționale. Din păcate, tocmai la cea de-a zecea ediție a acestui eveniment, suntem nevoiți să rămânem acasă din cauza pericolului de infectare cu noul coronavirus. Totuși, Primăria Deta, Consiliul Local și Casa de Cultură propun o ediție retrospectivă online, cu poze și mici filmulețe (din care am împrumutat și noi câteva pentru dumneavoastră)

care să ne amintească cât de norocoși am fost în anii trecuți să putem participa live la această sărbătoare.

CROSUL ORAȘULUI DETA - ONLINE

Pentru că sportul este o activitate importantă în Deta, Primăria, Consiliul Local și Casa de

Cultură Deta au organizat varianta online a cunoscutului Cros al Orașului Deta. Astfel, participanții au fost încurajați să trimită, pe pagina de internet a primăriei, scurte filmulețe (de maxim 30 de secunde) în care aleargă singuri sau alături de membrii familiei în diverse spații din natură. Scopul activității este încurajarea obiceiurilor sănătoase și a mișcării într-o perioadă în care stăm tot mai mult închiși în case. Mult succes participanților!

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Sunt bucuros că am reușit să aduc, prin cinci proiecte recente, 5.170.000 de euro pentru dezvoltarea comunei noastre!

Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

M-am apropiat de comuna Topolovățu Mare, privind îndelung la văile fertile și blânde, la casele satului reședință de comună, frumos rânduie și mai ales la părculețul din curtea primăriei unde se simte mâna în atitudine gospodărească a primarului, părculeț ce oricând poate fi hrană pentru un vers. Aici, în acest loc am stabilit cu domnul primar întâlnirea noastră și dânsul, a sosit cu o punctualitate de dascăl venit la clasă. Pentru cei care nu știți, domnul primar este chiar dascăl.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care ați primit să stăm de vorbă.

▶ Cu plăcere.

De altfel, noi nu am mai vorbit de multă vreme și chiar atunci când am stabilit această întrevvedere, erați în mașină, venind de la București spre casă. Știind că ați fost în capitală cu probleme legate de bunul mers al primăriei, pot să vă întreb dacă v-ați întors mulțumit?

▶ Foarte mulțumit. A fost un drum lung, cu multe întâlniri, dar și cu rezultate minunate.

Vă rog să fiți de acord să facem aceste rezultate cunoscute și locuitorilor comunei dumneavoastră.

▶ Cu plăcere, doar pentru consătenii mei am făcut și acest drum pe lângă multe altele. În primul rând, aș dori să consemnez faptul că în urma acestei deplasări am semnat contractul de execuție a lucrărilor susținute de proiectul prin PNDR, Măsura 7.2.

Ce presupune acest proiect?

▶ Acest proiect presupune „Modernizarea infrastructurii rutiere în localitățile Șuștra și Topolovățu Mare, comuna Topolovățu Mare județul Timiș”

Ce valoare are acest proiect domnule primar?

▶ Proiectul are valoarea de 1 milion de euro!

Frumoasă sumă!

▶ Da, ea ne va ajuta să finalizăm lucrarea amintită.

Aveți, domnule primar și un termen de finalizare a lucrărilor?

▶ Da, finalizarea lucrărilor este stabilită pentru 5 martie 2021.

Domnule primar cum reușiți să atrageți asemenea fonduri, când mereu birocrăția pune atâtea bețe în roate?

▶ Cu o bună pregătire a materialelor, a proiectelor și de ce nu, cu multă răbdare și perseverență.

Ce mai urmează acestui proiect de 1.000.000 de euro?

▶ Mai avem în faza de licitație un proiect care va duce la „Reabilitarea Căminului Cultural din localitatea Topolovățu Mare, a Căminului Cultural din Șuștra și a Căminului Cultural din Iosifalău.

Prin ce program?

▶ Prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 7.6.

Cu ce valoare?

▶ Cu valoarea de 670.000 de euro.

Fonduri?

▶ Ambele proiecte sunt susținute de fonduri europene.

Vedeți, domnule primar, ce ușor vorbim despre aceste milioane de euro pe care le-ați adus în comună, despre proiectele pe care aceste fonduri le vor susține, fără să ne facem vreme să ne gândim la zecile, la sutele de ore de muncă absolut necesare pentru a ajunge la aceste fonduri.

▶ Domnișoară Mihaela, nimic în viață nu se obține ușor, nimic serios nu se poate face fără muncă. Acest lucru l-am spus și îl repet deseori elevilor mei.

Și ei înțeleg?

▶ Să știți că da. Avem în școlile comunei noastre copii excepționali. Copii care fac cinste atât părinților, cât și nouă, dascălilor lor.

Domnule primar, faceți ce faceți și la fiecare dialog al nostru, ajungeți la școală și la elevii dumneavoastră.

▶ Domnișoară Roxana, nu vreau să supăr pe nimeni, dar alături de familia mea, școala reprezintă pentru mine o perpetuă iubire.

Știu că sunteți grăbit, dar tot mai vreau să vă întreb despre măcar un proiect?

▶ Bine, dacă tot m-ați întrebat de „măcar” un proiect, am să vă spun că Topolovățu Mare, comuna noastră dragă, mai are în acest timp trei proiecte în derulare prin Programul Național de Dezvoltare Locală.

Ce zonă de interes cuprind aceste proiecte?

▶ Aceste proiecte extrem de necesare vizează lucrările pe care le efectuăm la canalizarea și stația de epurare din localitatea Topolovățu Mare, la Podul aflat peste râul Bega, în localitatea Ictar-Budiniș și nu în ultimul rând, asfaltarea drumului comunal din localitatea Cralovăț.

Câți bani ați reușit să atrageți, domnule primar pentru aceste proiecte?

▶ Pentru aceste trei proiecte am reușit să atragem fonduri în valoare de 3.500.000 de euro, cum spuneam prin PNDR II.

Domnule primar, permiteți-mi să constat, la o socoteală sumară, că dumneavoastră ați adus, în ultimul timp, în comuna dumneavoastră, 5.170.000 de euro!

▶ Da și sunt bucuros că am reușit să aduc, prin cinci proiecte recente, 5.170.000 de euro pentru dezvoltarea comunei noastre!

Bănuiesc, domnule primar, că despre noul PUZ, pentru tineri, vom vorbi la o viitoare întrevvedere?

▶ Cu plăcere, până atunci, aș dori să încheiem dialogul nostru, dacă tot vorbim despre tineri, cu convingerea mea, că Clint Eastwood, eroul laconic de westernuri, are dreptate atunci când afirmă că societatea noastră modernă trebuie să se închine în fața tinereții.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Mariana Nincu, din comuna Topolovățu Mare, ne solicită informații privind banii pentru calculatoarele elevilor. Ce sume vor primi familiile?

Doamna Nincu, legislația actuală nu permite acordarea directă de finanțe părinților cu venituri mici pentru achiziționarea de calculatoare pentru copii. Anul trecut, în România, aproape 1,7 milioane de salariați, respectiv 30% din totalul angajaților din țara noastră (5,6 milioane) au un câștig mediu net de 1.263 de lei, cu studii medii, 1.413 cei cu studii superioare și 1.774 de lei angajații din construcții. Conform legii care spune că sprijin financiar nu se poate acorda familiilor care au venituri brute lunare de maximum 150 lei pe membru de familie, un sprijin pentru achiziționarea unui laptop sau a unei tablete nu este posibil.

În contextul pandemiei, cursurile atât ale elevilor, cât și ale studenților nu se vor putea desfășura în mod normal, ci mai degrabă online. Pentru ca școala să se poată desfășura online este necesar ca toți elevii să poată beneficia de un calculator sau o tabletă care să fie conectate la internet.

Acestea sunt numai câteva din motivele pentru care la Camera Deputaților este dezbătută o propunere legislativă care facilitează acordarea a 300 € familiilor cu elevi sau studenți pentru achiziționarea unui calculator personal nou.

Noua propunere legislativă spune că: „Beneficiare ale prevederilor legii sunt familiile cu elevi ori studenți ai învățământului de stat sau particular acreditat, în vârstă de până la 26 de ani, care provin din familii cu venituri brute lunare de maximum 950 lei pe membru de familie. Plafonul de 950 lei se indexează anual, prin Hotărâre de Guvern, în funcție de indicele de creștere a prețurilor de consum.”

Noul „Plan Urbanistic Zonal”, pentru tineri!

„Societatea noastră modernă trebuie să se închine în fața tinereții”.

Ovidiu DOȚA

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foiaia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Comuna noastră are azi norocul unui primar, tânăr și foarte ambițios, care face treabă foarte bună

Ioan SIMA - Viceprimarul comunei Victor Vlad Delamarina

Când am pornit să stau de vorbă cu veteranul administrațiilor din Banatul Istoric, colegul meu Vasile Todî mi-a spus: „Vei întâlni un bărbat elegant, oglindă frumoasă a soției sale, un bărbat în putere cu ochii albaștri ca o aripă de înger și un om cu o gură mai bogată ca un tânăr din galeria «C.S.U. Avântul Tinereții»”. Și chiar un astfel de om am avut plăcerea să întâlnesc.

Domnule Ioan Sima, câte mandate de primar ați avut?

► Până acum am avut șapte mandate cu cel de viceprimar.

Sincer să vă spun, domnule Sima, nu știu să mai existe în Timiș edili cu șapte mandate.

► Nici eu nu știu. Sunt foarte multe comune în județul Timiș. Aproape 100. Cine îi poate știi pe toți primarii.

Domnul viceprimar Ioan Sima, observăm că aveți proiecte frumoase pentru comuna Victor Vlad Delamarina!

► Da, sigur! Noi, și când spun noi, mă refer înainte de oricine și orice la domnul primar Ioan Cardaș, am reușit să atragem câteva proiecte foarte frumoase și importante pentru comună, iar acum încercăm să le punem în practică. Vrem să facem treabă bună, să fie pe placul cetățenilor, să le ușurăm viața. Dacă ne ajută Dumnezeu, vom asfalta toate străzile pe cele trei localități: Victor Vlad Delamarina, Herendești și Pietroasa. Vezi dumneata domnule ziarist Gheorghe Miron, comuna noastră are azi norocul unui primar tânăr și foarte ambițios care face treabă foarte bună

în comună.

V-a urmat în funcție.

► Da, eu am considerat că trebuie să fac loc unui tânăr harnic și priceput, unui om cu drag de această comună și te asigur că nu am greșit atunci când l-am susținut pentru funcția de primar.

Și dumneavoastră?

► Eu m-am retras ca viceprimar să îl ajut. Facem treabă bună împreună. Îmi place de el, fiindcă este ambițios să muncească pentru comună. Dacă vrea să se afirme, trebuie să muncească. Și i-am zis că eu îl ajut. Nu e nicio problemă, dar el trebuie să umble foarte mult. E tânăr poate să umble. Eu îl ajut. Veghez la lucrări și la tot ce trebuie, dar el trebuie să umble pe la toate instituțiile.

Este mult de alergat ca primar pentru obținerea de fonduri?

► Foarte mult, dar noi am avut șansa de a întâlni oameni înțelegători și pe la București, și prin Timișoara și am reușit cu aceste proiecte.

Ați învins și celebra birocrație?

► Am învins birocrația și acum implementăm aceste proiecte necesare oamenilor din comuna noastră.

Domnule viceprimar, aș dori ca cititorii noștri să aștepte ca acest interviu să îl realizăm nu în birou, ci chiar pe stradă, pe teren.

► Păi este adevărat, eu sunt pe teren și veghez la desfășurarea lucrărilor, bucurându-mă că iese treaba bine. Mulțumim lui Dumnezeu.

Cu ce alt proiect sunteți mândru că a mers bine?

► Avem un proiect pe canalizare pe satul Visag. Acolo proiectul este independent. Mai avem pe Pădureni și Honorici, dar să vedem cum reușim să obținem și finanțarea. Mai avem un obiectiv pentru

asfaltarea străzilor, tot în satul Visag, unde vrem să băgăm și canalizarea. Vor mai rămâne Honorici și Pădureni de asfaltat în intravilan. În rest toate satele vor fi rezolvate. Este foarte bine.

Canalizare?

► Canalizare avem pe trei sate, Visag ar fi al patrulea care ar fi cuprins în proiectul de canalizare. În același și timp, vrem să facem și Honorici și Pădureni. Anul acesta, dacă ne ajută Dumnezeu și treaba merge bine și nu intervine ceva grav, comuna Victor Vlad Delamarina va avea canalizare în toate satele.

S-a muncit aici, nu glumă!

► Să știți că s-a muncit și se muncește. Am muncit mult pentru aceste proiecte, împreună cu tânărul primar și alături de colegii noștri și, iată, sperăm să reușim și acest mare proiect în folosul cetățenilor și pentru modernizarea comunei.

Domnule viceprimar Ioan Sima, cred că sunteți un frumos exemplu atât pentru tânărul primar al comunei, cât și pentru ceilalți consilieri locali, dată fiind experiența enormă a dumneavoastră în administrație.

► Domnule Miron, mi-ar face plăcere să cred că pot constitui un exemplu atât pentru colegii angrenați în colectivul administrativ, cât și pentru consilierii noștri. Sigur că îmi doresc să reprezint un exemplu și pentru domnul primar, care așa cum spunem, este un om tânăr și ambițios, dar mai mult decât atât, este și un foarte bun administrator pe care eu îl ajut cu mare drag.

A fost și viceprimar domnul Cardaș.

► Da, a fost viceprimar două mandate cu mine. Un om de nădejde, domnule Miron, un om de viitor și, sincer vă spun, sunt mândru de el. Se descurcă foarte bine ca primar.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Valentina Nicolau din comuna Victor Vlad Delamarina, ne întreabă dacă se poate reconstitui vechimea în muncă dat fiind faptul că dânsi i s-a pierdut carnetul de muncă.

Doamnă Valentina, în virtutea Legii pensiilor, dovada stagiului de cotizare pentru perioadele de muncă anterior datei de 1 aprilie 2001 se face pe baza carnetului de muncă sau cu alte documente eliberate de angajator. De-a lungul timpului însă multe dintre vechile cărți de muncă fie au dispărut, fie au fost distruse sau degradate în urma condițiilor în care au fost păstrate sau a unui eveniment tragic.

Venind în sprijinul persoanelor care se confruntă cu o astfel de situație, Guvernul a elaborat un proiect de Ordonanță de urgență ce prevede că reconstituirea vechimii în muncă s-ar putea face pe baza cărților de muncă scanate de casele de pensii, dacă documentele respective au fost distruse sau pierdute.

Potrivit documentului, în situații excepționale precum distrugerea, degradarea sau pierderea carnetului de muncă, reconstituirea vechimii în muncă s-ar putea face cu ajutorul arhivei electronice de la casele de pensii. Același lucru s-ar putea aplica și dacă angajatorii persoanelor a căror vechime în muncă trebuie dovedită nu mai există sau arhiva nu mai poate fi identificată.

Conform expunerii de motive, reorganizările repetate ale angajatorilor au dus la distrugerea, degradarea sau pierderea carnetelor de muncă. Astfel, pentru a nu se pierde drepturile la pensie ale asiguraților, prin Hotărârea Guvernului nr. 1.768/2005, la nivelul caselor de pensii s-a creat o arhivă electronică a acestor cărnete de muncă.

PE-ASTEĂ LE ȘTIAȚI?...

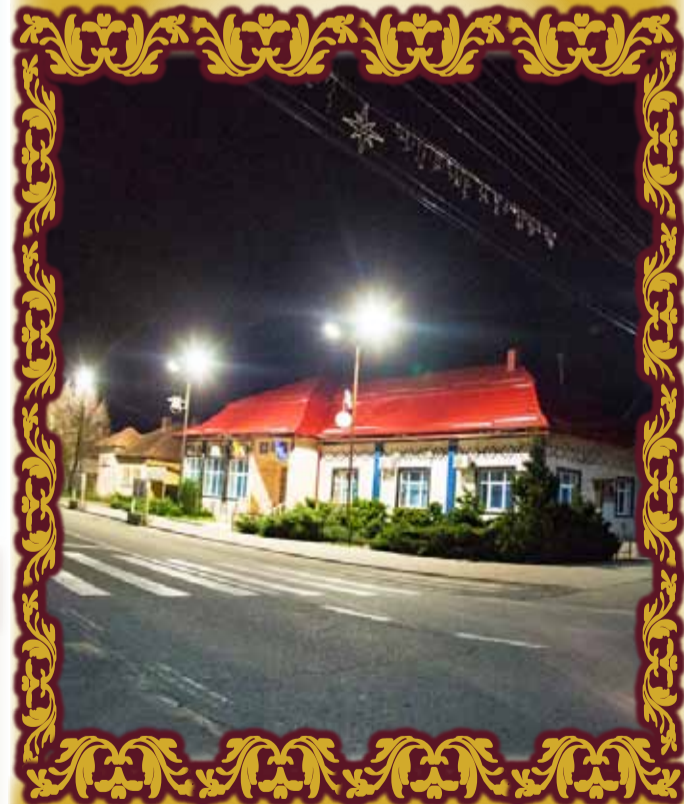

Lui Mihai Eminescu nu îi plăcea matematica. „N-ajunsesem nici la vârsta de douăzeci de ani să știu tabla pitagoreică, tocmai pentru că nu se pusese în joc judecata, ci memoria! Și, deși aveam o memorie fenomenală, numere nu puteam învăța deloc pe de rost, întrucât îmi intrase în cap ideea că matematicile sunt științele cele mai grele de pe fața pământului”, se menționează în „Viața lui Mihai Eminescu”, de George Călinescu.

Poezia „Pe lângă plopii fără soț” a scris-o pentru verișoara lui Caragiale, Cleopatra Leca Poenaru, de care Eminescu era îndrăgostit la vremea respectivă. Ea locuia pe strada Cometa, numărul 6, o stradă cu plopi, pe care marele poet i-a numărat și le-a dat un număr fără soț.

Marea dragoste a poetului nepereche, a fost Veronica Micle. Au avut împreună un copil care, din păcate, nu a supraviețuit nașterii. Iubirea a fost reciprocă, dovadă fiind sinuciderea acesteia după 50 de zile de la moartea poetului.

Din albumul comunei

Aducerea gazului metan la poarta fiecărei case din comună este cel mai important proiect al meu. Sigur, nu exclud aici și asfaltarea tuturor drumurilor.

Ioan Cristian CARDAȘ

Primarul comunei Victor Vlad Delamarina

PAGINA REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Eu când vorbesc despre Ersig sau Izgar vorbesc despre Vermeș, pentru că sunt degete ale aceleiași mâini

Ion Iacob DAMIAN - Primar al comunei Vermeș

*M*iez de vară, la ora la care intram în comuna Vermeș, oamenii locului erau demult la muncă și nu pentru că eu ajunseseam târziu, ci pentru că oamenii Vermeșului sunt gospodari harnici. Doar un bătrân stătea la soare, cu capul gol, așezat pe un trunchi răsturnat de copac bătrân și fuma. Avea un chip senin și pe la tâmpile îi albise părul. Vântul legăna lin iarba coaptă. Mirosea a pământ uscat și a miriște. În liniștea zilei, undeva, departe, în câmp, mugeau vitele. Ce comună binecuvântată este Vermeșul unde în fiecare noapte, cerul își licărește stelele și luceferii în adâncul adânc și nemărginit al văzduhului. Cu domnul primar al comunei am stabilit o întâlnire la sediul administrației comunei și chiar am ajuns la timp.

Domnule primar, mă cam ocolii de câte ori vin în Vermeș și văd lucrări noi la diferite obiective. Nu vreți să vă lăudați cu ele.

► De ocolit nu te ocolesc, iar de lăudat nu îmi place să mă laud. Vezi tu Roxana, pe mine oamenii m-au ales primar să muncesc nu să mă laud.

Frumos ați spus, dar eu azi, pentru că ați acceptat să stăm de vorbă, vreau să vă întreb despre parteneriatul pe care Unitatea Administrativ-Teritorială a Comunei Vermeș, îl are cu Parohia Ortodoxă Ersig, în calitate de beneficiar, al proiectului „Restaurarea patrimoniului cultural din comuna Vermeș”.

► Da, Biserica Ortodoxă din localitatea Ersig, este un monument istoric și intenția noastră

este aceea de a reintroduce acest splendid obiectiv de cult, în circuitul turistic.

Care este prioritatea acestei investiții?

► Prioritatea acestei investiții este aceea cuprinsă în program, adică protejarea, conservarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.

Domnule primar, ce intervenții presupune această acțiune?

► În primul rând, ample lucrări de subzidire și drenaj, înlocuirea șindriței, restaurarea picturii pe lemn și a iconostasului și nu în ultimul rând, sistemul de încălzire interioară precum și refacearea pardoselii.

Domnule primar, dacă tot vorbim de Ersig, vreau să vă spun că oamenii locului și mai ales cei din zona Sivale, privesc cu bucurie spre dumneavoastră.

► Ei, mult mi-am dorit și uite că bunul Dumnezeu mi-a ajutat să pot să îi asigur pe consătenii mei din Sivale că în curând vom începe lucrările de asfaltare a acelei zone, pentru care am prevăzut și rigole de beton și podețe de acces.

Aveți multe proiecte pentru Ersig?

► Nu numai pentru Ersig, pentru toată comuna, sigur că acolo, la Ersig, se cereau cu nevoie imperativă derularea anumitor lucrări și am ținut seama de asta. Dar, eu când vorbesc despre Ersig sau Izgar vorbesc despre Vermeș, pentru că sunt degete ale aceleiași mâini.

V-am întrebat de Ersig pentru că acolo mai aveți și alte lucrări mari.

► Da, acolo chiar avem un mare proiect, prin care desfășurăm lucrări privind atât alimentarea

cu apă, cât și canalizarea din localitate precum și o stația de epurare.

Domnule primar, dacă am trece de la Ersig la Izgar?

► La Izgar putem vorbi despre un alt proiect, la care țin foarte mult atât eu, cât și oamenii locului, acela privind reabilitarea, modernizarea și dotarea Căminului Cultural din localitatea Izgar.

În ce fază se află acest proiect, domnule primar?

► Acest proiect se află în faza de licitație.

Încet-încet, vă invit să vorbim și despre Vermeș.

► La Vermeș avem în lucru două poduri, la care avem asigurată finanțarea, mai avem, tot la Vermeș, două străzi la care am construit atât rigolele, cât și podețele...

Despre ce străzi este vorba?

► Despre strada Samoș și strada Murariu pe cea din urmă vom desfășura și lucrări de asfaltare

Domnule primar, mulțumindu-vă pentru această întâlnire, vă mai întreb, în finalul dialogului nostru, în calitate de dumneavoastră de vicepreședinte al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, când va avea loc o nouă întrunire a membrilor asociației?

► Noi am prevăzut la trecuta întâlnire din luna februarie a acestui an, să avem o ședință cu toți cei peste 170 de membri, câți număra asociația la acea dată, azi sunt mai mulți desigur, în luna iunie, dar din cauza acestei pandemii, nebanuită atunci, vom avea la sfârșitul lunii septembrie doar ședința Biroului Director, urmând să se comunice celorlalți primari membrii ai asociației, hotărârile luate.

VERMEȘUL PENTRU OASPEȚII SĂI

Pentru că Primăria comunei Vermeș, acordă o importanță deosebită reintroducerii comunei în circuitul turistic, îi informăm pe viitorii oaspeți ai comunei că Vermeșul este atestat documentar din anul 1369. Dar, se presupune că Vermeșul își are începuturile încă din perioada daco-romană deoarece drumul care trecea prin castrul roman Berzovis al Legiunii a IV-a Flavia Felix și care ducea până la Sarmisegetuza trecea pe la doar 7-8 km sud de actuala așezare.

La început, Vermeșul, probabil, nici nu avea nume; era după câte se pare o așezare autohtonă împrăștiată, fiecare familie avându-și casa și gospodăria pe bucata de pământ pe care o posedă. Așezarea avea aspectul tipic al comunităților dacice, având ocrotirea codrului des și terenul prielnic pentru cultura cerealelor.

Așezarea astfel organizată s-a păstrat până în secolul al XIII-lea. O dovadă în acest sens o constituie denumirile unor locuri din hotarul localității: Alboni fosta proprietate a familiei Albu; Boldureana proprietate a familiei Boldur și Sabău, nume care-și trage etimologia din epoca infiltrării elementelor maghiare în aceste locuri.

Pe lângă locuitorii băștinași, conform tradiției, un baron maghiar pe nume Vermesy a adus mai mulți iobagi din sudul Transilvaniei și din Ungaria.

În 1389, purtând numele baronului Vermesy, satul a intrat în proprietatea familiei maghiarizate Himfy, care-și avea reședința în satul Ersig. Tot în acest an, Petru, fiul lui Ștefan Himfy și Nicolae, fiul lui Vasile Himfy ar fi primit un lot de iobagi aduși din centrul Transilvaniei. În 1650 Dieta din Ardeal declara Vermeșul ca fiind comuna aparținătoare districtului Lugoj.

Din albumul cu poze frumoase al comunei Vermeș

Ruga bănățeană, spunea odată domnul dr. Dan Octavian Paul, ar trebui să devină un obiectiv în patrimoniul spiritual UNESCO, întrucât Banatul are un patrimoniu cultural material și imaterial extrem de valoros, dar, din păcate, nu are niciun obiectiv pe lista UNESCO. Pentru că în acest an sărbătorile de suflet ale bănățenilor, din știute pricină, nu au mai putut avea loc, ne reamintim cu plăcere de ele, privind tinerii vermeșeni la Ruga de la Izgar. Ce vremuri!

MULȚUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI / ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Regret, alături de toții oamenii din comună, că în acest an, nu putem desfășura nicio activitate culturală

Când abia se zărea în depărtare comuna Coșteiu, sorele răsărea drept înaintea mea; cercul lui roșiatic urca domol pe linia orizontului, și razele-i calde și senine, parcă se așterneau peste ea, pe șesul Banatului. Toată această frumoasă pustă, se arată, la vremea răsăritului, scaldată într-o lumină gălbuie ca fața unei tip-sii de aur; iar printr-însa, liniile șerpuite ale râurilor se desprind ca fire crețe de beteală argintie. Opresc mașina în curtea primăriei și pentru că am ajuns cu minute bune înainte de ora stabilită cu domnul primar, intru în vorbă cu om de aproape patruzeci de ani, care, aflând că mă voi întâlni cu primarul comunei îmi spune: „Află domnișoară că și dacă nu ar fi vrut să ne fie primar, noi tot l-am fi ales pe domnul Petru Carebia, măcar pentru cât bine ne-a făcut și înainte de a ne fi primar”. Apoi se îndreaptă grăbit spre un ortac ce-l aștepta zorit la gardul primăriei, fără a mai avea vreme să-l întreb și de nume. Dar parcă numele contează atunci când un om spune de bine despre un semen al său?

Domnule primar, vă vorbește lumea de bine fără să fiți de față.

► Domnișoară Roxana, mă bucur să aud acest lucru, cu atât mai mult cu cât se pare că am ajuns vremurile când este mai greu să spui o vorbă bună

despre un om și mult mai ușor să-l ponegrești.

Ce ziceți, vom avea ori ba, alegeri?

► Ce să spun, bine ar fi să avem, pentru că așa am avea o garanție că pandemia asta care a speriat toată lumea, începe să dea înapoi. Dar eu știu că indiferent cum stau lucrurile trebuie să lucrez la proiectele care se află în derulare pe aria comunei.

Îmi spuneți, data trecută că acum sunteți preocupat și de schimbarea iluminatului public, pentru care lucrați la finalizarea documentației, iar pentru cei mai tineri să creați posibilitatea conectării la internet din orice loc al comunei.

► Este adevărat, ceea ce am spus atunci face parte dintr-un amplu proiect pe care îl dezvoltăm pentru oamenii comunei noastre.

Pe ce fonduri vizați pentru înlocuirea iluminatului public?

► Pe fonduri europene.

Ați reușit și achiziții pe fonduri europene?

► Da, am achiziționat un buldoexcavator, tot pe fonduri europene.

Domnule primar, oamenii se plâng, mă refer la cei din administrație în primul rând, că se accesează greu aceste fonduri. La dumneavoastră cum este?

► Dragă, ușor nu este nimic, sigur că și pe noi ne dezamăgește faptul că în accesarea acestor fonduri ne confruntăm cu cererea de documentații extrem de stufoase, fapt care ne face să pierdem foarte mult timp. Dar, așa e la noi...

Birocrație?

Petru CAREBIA - Primar al comunei Coșteiu

► Nu numai birocrație, eu înțeleg că unele instituții de resort nu au nici personal suficient.

Domnule primar, stăm de vorbă într-o perioadă în care, în comuna Coșteiu, oamenii se pregăteau de adevărate spectacole onorate de nume mari ale artei interpretative românești.

► Da, este adevărat, iar eu regret, alături de toții oamenii din comună, că în acest an, nu putem desfășura nici o activitate culturală. Și când te gândești că la sărbătorile noastre veneau oamenii din Timișoara și Lugoj, pentru a vedea artiștii invitați...

Ce vremuri, domnule primar!

► E, așa vrea, poate, bunul Dumnezeu să ne mai și dojenească cu astfel de încercări pentru că s-a înrăit lumea, domnișoară Roxana.

Cum ați dori să încheiem această parte a dialogului nostru domnule primar?

► Dacă tot am vorbit de răutate, de înrăirea oamenilor, dă-mi voie, ca unul cu frică de Dumnezeu ce mă află, să reamintesc și pe această cale, vorbele Părintelui de venerată amintire Arsenie Boca, care spunea: „Numai fapta bună, săvârșită adesea, te îmbunătățește. Faptele bune, pe lângă rostul real pe care-l au, de a-i ajuta pe săracii lumii, mai au rostul ca să-ți faci ție bunătatea, milostivirea și iubirea a doua natură. Și își împlinesc rostul acesta, al doilea, mai ales când nu se urmărește aceasta. E bine a face binele ca pe un lucru de la sine înțeles. Simplu și firesc, așa cum răsare soarele”.

ANUNȚ

Vă informăm că în contextul actual al pandemiei de COVID - 19 au fost alocate numerele de telefon mobil: **0770.849.869** și **0770.849.705** și o adresă de e-mail: **covid.timis@gmail.com**, pentru a veni în sprijinul dumneavoastră.

PRIMAR,
PETRU CAREBIA

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Prof. univ. dr. AUREL MIHUȚ

Doamna Raveca Stoiadin din comuna Coșteiu, ne întreabă dacă folia de aluminiu este un produs toxic în bucătărie.

Doamnă Stoiadin, folia de aluminiu are multiple întrebunțări în bucătărie, din păcate, gospodinele neștiind cât de toxică este, astfel că ea pune în pericol sănătatea și că ar fi mai bine să se renunțe la ea.

Potrivit avertismentului specialiștilor, folia, fiind făcută din aluminiu, este periculoasă pentru sănătatea umană. Odată intrată în contact cu produsele alimentare, metalul de pe folie este excretat și, ulterior, intră în organismul uman. Substanța excretată este toxică și periculoasă în mod special pentru sistemul nervos al omului. În cazul adulților, folia duce la hiperactivitate, însă nu acesta nu este singurul risc. Folia de aluminiu poate duce la debutul și dezvoltarea gavelii Alzheimer.

De aceea, specialiștii avertizează și recomandă să nu se mai folosească folie de aluminiu în pregătirea termică a alimentelor, să nu împachetați sau să cumparați mâncare ambalată în folie de aluminiu, pentru că riscurile sunt și mai mari. În rândul copiilor, pericolul crește. Aceștia pot dezvolta boli ale creierului, sistemului nervos, anemie și probleme pulmonare. Un alt factor de risc pe care puțini îl cunosc este cel al consumului ridicat de medicamente care conțin aluminiu, precum aspirine și multivitamine.

ANUNȚ IMPORTANT

ÎN ATENȚIA LOCUITORILOR COMUNEI COȘTEIU

Având în vedere apariția peștei porcine africane pe raza județului Timiș vă aducem la cunoștință următoarele:

- pesta porcina africană este o boală infecțioasă ce afectează atât porcii domestici, cât și porcii mistreți;
- se interzice lăsarea liberă în afara adăpostului din gospodărie a porcinelor;
- se interzice comerțul cu porci vii, a cărnii de porc, a produselor provenite din aceștia;

- se interzice organizarea de târguri pe perioada peștei porcine africane pe teritoriul României;
- se interzice accesul persoanelor străine în locurile de creștere a porcilor;
- orice caz de boală sau mortalitate, va fi anunțat imediat medicului veterinar de liberă practică împuternicit din zona administrativă a fiecărei primării, medicul veterinar oficial și D.S.V.S.A. Timiș.

PRIMAR EC. **PETRU CAREBIA**

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Mă bucur, ca fiu al satului, că Birchisul s-a schimbat mult în acești ani, de când în fruntea sa a fost ales domnul Ioan Guțu

Ing. Ovidiu Cosmin TODORESCU

Coborând „Dealul Popii” din Făget, mă opresc la intrarea în comuna Birchis privind la o fetiță care se juca cu mânuțele într-un ochi de apă de ploaie și pentru că apa nu voia să prindă forme în mâinile ei, intrase supărată în curtea casei. Copiii sunt tot mai puțini în aceste locuri în care tinerii aleg orașele mari, din țară ori străinătate pentru a-și

câștiga o pâine. O pâine care, de multe ori, ar fi mai ușor de câștigat, dacă ei ar alege să lucreze în satul lor.

Domnule inginer, de când lucrați în cadrul acestei administrații?

► Lucrez din anul 2003 de când am terminat Facultatea de Zootehnie din cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara.

Și sunteți...

► Sunt consilier la Compartimentul Agricol din cadrul Primăriei comunei Birchis.

La dumneavoastră în departamentul la care lucrați se eliberează și adeverințele pentru APIA?

► Desigur.

Domnule inginer, acesta este satul copilăriei dumneavoastră?

► Da, m-am născut și am copilărit în această zonă de o frumusețe aparte, cu oameni deosebiți și un fapt care mă bucură, ca fiu al satului, este acela că Birchisul s-a schimbat mult în acești ani de când în fruntea sa a fost ales domnul Ioan Guțu. Domnul Guțu, reprezentă pentru mine ca tânăr, un model demn de urmat. Are o tinerețe și o vitalitate de invidiat. Vreți să vă mai spun ceva legat de domnul primar?

Vă ascult?

► Toți colegii din primărie ne dorim să continuăm activitatea alături de domnul primar Ioan Guțu.

Dumneavoastră ați urmat cursurile școlii din

Căpâlnaș?

► Da, pentru cititorii jurnalului interregional „Banatul”, trebuie să spun că satul Căpâlnaș, aparține de comuna Birchis.

Un sat celebru, domnule inginer și, sau mai ales prin castelul aflat pe teritoriul său.

► Da și aș dori să adresez tuturor cititorilor frumosului jurnal „Banatul” o invitație în satul meu de suflet Căpâlnaș. Aici pot vedea „Palatul Mocioni-Teleki” un monument istoric clasa A, de valoare națională și universală.

Ce îmi puteți spune, în câteva vorbe, despre acest castel?

► În câteva cuvinte, merită evidențiat faptul că atât interioarele, cât și arhitectura clădirii sunt inspirate din cea a castelului „Micul Trianon”. Castelul a fost construit în doar trei ani, între 1876 și 1879, în timpul vieții Ecaterinei Mocioni, fiica nobilului aromân Ioan Mocioni de Foen și a soțului ei – Mihai Mocioni. La moartea celor doi, palatul a fost moștenit de cei doi fii – Alexandru și Eugen. Ultimul va avea parte de o moarte prematură, motiv pentru care fratele său, Alexandru, va avea grijă de cei cinci copii ai săi și de văduva fratelui, Therezia Mocioni. Palatul va fi locuit apoi de Therezia Mocioni și de fiica ei, Ecaterina Mocioni, care se va căsători cu contele Eu-

gen Teleki. Cei doi vor avea doi copii: un băiat, Eugen „Bubi” Teleki, și o fetiță, care a murit într-un cumplit accident de circulație la vârsta de doar trei ani.

Vă mulțumesc, domnule inginer, spuneți că Birchisul s-a schimbat mult în acești ani, puteți fi mai concret?

► Sigur, s-au asflat aproape toate drumurile, de asemenea s-au betonat kilometri, zeci de kilometri de trotuare, s-au modernizat școlile, s-au reabilitat dispensarele, s-au modernizat prin ample lucrări de reabilitare Căminele Culturale, s-au dat în folosință, pentru locuitorii comunei noi baze sportive în aer liber, prevăzute cu instalație de nocturnă și lista ar putea continua...

Domnule inginer, ce cereți oamenilor pentru o bună colaborare cu dumneavoastră?

► Onoare, corectitudine, cinste și punctualitate.

Domnule inginer, scade sau crește numărul animalelor din comună?

► Scade.

Explicația?

► Numărul redus de tineri, numărul tot mai mare de oameni vârstnici.

Pășune ar fi?

► Loc de pășunat este suficient.

Câte animale aveți pe raza comunei?

► În ziua în care stăm de vorbă avem aproximativ 6.000 de capete de ovine...

Predomină oaia?

► Da, comparativ cu cel de cabaline și bovine.

Ar putea comuna dumneavoastră, ca spațiu de pășunat, să asigure hrană pentru un număr mai mare de animale?

► Bineînțeles!

Aveți și locuri de pescuit?

► Da, avem o baltă frumoasă, ca să spun așa, amenajată la Birchis și un loc de pescuit și în localitatea Căpâlnaș.

Domnule inginer, vă mulțumesc pentru acest dialog.

► Și eu vă mulțumesc, domnișoară Roxana.

BIRCHISUL DE ALTĂDATĂ

VREMURI TULBURI

AUREL VODICEAN

Vremuri tot mai tulburi peste Imperiul Austro-Ungar. Minerii iobagi din Apuseni, sub conducerea Ecaterinei Varga, amenință prin ridicarea la luptă. Eftimie Murgu încearcă să mobilizeze țărani din Banat pentru luptă, pentru emancipare și împrăștiere. Este închis la Pesta. Încă din 1821 Imperiul este guvernat în mod absolutist. Se întăresc organele de represiune. Nobilimea maghiară încearcă să impună ca limbă oficială – maghiara. Simion Bărnăuțiu ripostează prin scrierea: „O tocmeală de rușine și o lege nedreaptă”.

La Pesta se publică „Programul Revoluției”, pentru constituirea unui Stat Maghiar, independent de Austria, negând dreptul de existență națională a românilor. O serie de reprezentanți maghiari au recunoscut justetea cauzei românilor, dorind realizarea unității de acțiune româno-maghiare. Relațiile de neîncredere se sfârșesc tragic. Contactele româno-maghiare vor fi stabilite de Nicolae Bălcescu. Sub presiunile armatelor ruso-austriece, se semnează „Proiectul de Pacificație”, recunoscându-se dreptul românilor pentru formarea Legiunii ce viza crearea Statului Modern Unitar Român.

Acordul nu a avut efect. Maghiarii au capitulat în fața armatelor ruso-austriece la Șiria. Oastea ungurească, în parte nimicită, în parte împrăștiată aiurea, s-a regrupat din mers, retrăgându-se în amonte pe Valea Mureșului. „Revoluția maghiară ascundea pericolul desnaționalizării...” Kossuth și Gall au terorizat în mod sadic satele pe unde au trecut. Viena a avut o atitudine favorabilă față de români, pentru jertfa de sânge adusă intereselor Coroanei.

Comunitatea română se distanțează de „Bunul Împărat”. Curtea Imperială refuză să satisfacă cererile românești formulate la Blaj. Capii rebeliunii sunt numiți în fruntea Administrației locale.

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

PROF. UNIV. DR. AUREL MIHUT

Domnul Ion Cuzma din comuna Birchis, ne întreabă dacă avem date noi privind persoanele cu dizabilități.

Domnule Cuzma, Curtea Constituțională a României le-a dat o șansă de viață la peste 80.000 de români. Dacă până ieri, te-ai fi născut în România cu deficiențe de învățare și tulburări psihice, erai plasat fie în brațele unui membru al familiei fie instituționalizat, aceștia, trebuind să ia decizii în locul tău și să acționeze ca o interfață între tine și stat.

Recent, Judecătoria Curții Constituționale au stabilit că este neconstituțional articolul din Codul civil care prevede că o persoană cu tulburări psihice este pusă sub interdicție judecătorească, pierzând astfel drepturi esențiale. Astfel, Curtea Constituțională le-a dat o șansă la peste 80.000 de persoane aflate în această situație, care, nu au drept de vot ori de a semna documente în nume propriu.

Dacă, până la această Decizie a Curții Constituționale, o persoană cu tulburări psihice putea fi pusă „sub interdicție” pe viață, pierzând astfel dreptul de a putea semna, de pildă, un contract de cumpărare a unei locuințe, de a se angaja legal, de a se căsători, dacă, până acum erau excluși din societate, de acum, statul este obligat să îi ajute să se integreze.

Pentru prima dată, Curtea Constituțională vorbește despre dorințele și voința persoanelor cu dizabilități și obligă legiuitorii să ia măsuri pentru ca acestea să fie respectate, arătând că „pot exista diferite grade de incapacitate, iar deficiența mintală poate varia în timp.

Următorul pas este crearea unui cadru legislativ: o serie de legi care să îi ajute pe acești oameni să ia hotărâri pentru viața lor. Acum, fiecare caz va fi analizat în parte și în funcție de evoluția în timp a stării acestuia.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Asfaltarea tuturor străzilor din comuna noastră a durat mai puțin de șase ani

Claudiu COMAN - Primar al comunei Sînandrei

Că Sînandreiul arată, cu fiecare săptămână ca o localitate din altă Românie, o știe oricine îi trece hotarul. Întrebarea e, dacă se poate la Sînandrei, de ce nu se poate și în marile orașe ale acestei țări? Să fie oare norocul acestei așezări doar primarul?

Dacă privim spre Oradea, am spune că da, pentru că doar acolo am mai văzut ceva asemănător cu ce am văzut la Sînandrei, adică, parcuri, ordine, curățenie, flori și investiții serioase.

Domnule primar, intrând în curtea primăriei, am rămas plăcut surprinsă să văd un utilaj urias și complex.

► Da, ai văzut buldoexcavatorul nostru, un utilaj care se poate folosi la un număr divers de activități, începând cu dezapezirea și încheind cu stingerea incendiilor. Fiind un utilaj atât de complex, el este de mare necesitate pentru comuna noastră, care îl va folosi la lucrări precum săparea șanțurilor sau a gropilor, încărcarea de materiale, nivelarea și amenajarea de platforme, asta pe lângă celelalte lucrări pe care le-am menționat.

Vă mândriți cu achiziția lui?

► Mai mult mă mândresc cu faptul că suntem printre primii din tot județul Timiș care am reușit să ducem la bun sfârșit acest proiect de achiziție.

Cu ce fonduri?

► Cu fonduri europene. Domnișoară Roxana, este un utilaj formidabil, pe care, cum spuneam, comuna noastră, îl va folosi la toate lucrările de infrastructură, care de acum vor fi executate mult mai eficient și într-un timp mult mai scurt.

Știți domnule primar, înainte de a veni la dumneavoastră, la primărie, m-am plimbat cu plăcere prin parc. Un parc curat și bine întreținut.

► Domnișoară, v-ați plimbat prin unul din cele 11 parcuri ale comunei noastre.

II?

► Da, comuna noastră are, până acum, 11 parcuri, cinci la Sînandrei, trei la Carani, două la Covaci și unul la Kilometrul 13.

Foarte îngrijite, domnule primar. Felicitări!

► Mulțumesc, unele dintre ele au fost, recent, renovate total, altele parțial și revopsite.

Dar printre cele 11 de care ați amintit se află și parcuri noi?

► Desigur, unele au fost deschise de curând, toate bucurându-se, ca să apun astfel, de toată grija noastră. Mai mult chiar, am prevăzut ca în fiecare parc să se afle, la vedere, un regulament, un program de funcționare.

Aveți, domnule primar, legat de aceste parcuri și un mesaj pentru cetățenii care găsesc odihnă, liniște și frumusețe în mijlocul lor?

► Da, am rugămintea ca în toate aceste parcuri să fie păstrată curățenia, să fie respectat re-

gulamentul de care am amintit și să ne aducă la cunoștință orice fapt nedorit.

Domnule primar, spuneți, vorbind de achiziția buldoexcavatorului, că sunteți printre primii din tot județul Timiș care au reușit să ducă la bun sfârșit un astfel de proiect de achiziție. Dar recent am aflat că sunteți chiar primii din județ care finalizează un mare proiect.

► Da, este vorba de recepția lucrărilor de asfaltare a 11 tronsoane...

Iarăși cifra 11! 11 parcuri, 11 drumuri noi...

► Da, 11 tronsoane de străzi din comuna noastră, aici se adaugă și accesul, prin podețe existente la intrarea în fiecare gospodărie aflată pe străzile respective, astfel încât Sînandreiul devine prima comună din județul Timiș care finalizează un astfel de proiect realizat cu bani de la fondurile europene.

Domnule primar, e lucru știut că uneori și când faci bine omului, el tot se arată nemulțumit și spun asta cu gândul că aceste lucrări la podețe, atât de necesare comunei, pe la colțuri au fost comentate de unii. Puțini la număr aceștia, dar comentate. V-a mâhnit acest fapt?

► Dragă Roxana, este bine că îmi pui această întrebare, pentru că îmi oferă prilejul să reiterez ceea ce am mai spus și cred că repetând mă voi face mai bine înțeles. Sigur, pe marginea acestui subiect s-au purtat tot felul de vorbe, unele vorbe chiar cu iz de bârfă răutăcioasă, dar chiar și așa stând lucrurile, vreau să se înțeleagă clar, că proiectul inițial prevedea ca accesele de pe aceste tronsoane să rămână la stadiul de piatră. Deci potrivit acelei variante, noi trebuia să lăsăm podețele la stadiul de piatră și nicidecum să le asfaltăm. Datorită, însă, insistențelor mele repetate, proiectanții au reușit să mai adauge încă o cantitate mică de asfalt, astfel încât aceste intrări să fie asfaltate și ele. Eu cred că, chiar dacă grosimea stratului de asfalt pe accese este destul de mică, tot este mai bine așa, decât să fi lăsat accesele la nivel de piatră.

Ei, domnule primar, trăim într-o vreme în care mai mulți critică decât apreciază.

► Dragă, eu accept orice critică și înțeleg că aceste critici vin din partea celor care acum se re poziționează, se reorganizează, în cadrul partidelor care mă atacă. Dar, lăsând mâhnirea firească, spun totuși că accesele reprezintă un lucru bun.

Sunteți, domnule primar, după felul în care îmi vorbiți acum, un om foarte înțelegător.

► Firesc să fiu, pentru că înțeleg de ce sunt atacat, care este motivația reală a acestor atacuri.

Și care ar fi această motivație?

► Vine campania electorală, partidele, așa cum am mai spus, trăiesc din plin febra reorganizării, se fac și se desfac echipe, dar dacă unii

rămân cu vorbele critice și de ce nu, răutăcioase, comuna rămâne cu faptele și acesta mi se pare lucrul cel mai important. Ar fi fost mai ușor să lăsăm intrările la stadiul de piatră, dar altfel stau lucrurile când peste ele se toarnă un strat de bitum.

Domnule primar, dacă suntem încă legați în discuția noastră de aceste tronsoane, nu doriți, pentru cititorii noștri să le și numim pentru a rămâne cunoscute? Doar vorbim despre un milion de euro aduși pentru comuna Sînandrei!

► Da, este adevărat, tronsoanele asfaltate pe fonduri europene în valoare de chiar un milion de euro, sunt următoarele: Sînandrei, patru la număr, anume Strada Hărniciei, Strada Gloriei, Strada Unirii și Strada Renașterii, apoi în localitatea Carani, Strada Bisericii, Strada Hera și Strada Școlii, la Covaci e vorba de Strada Veche și Strada Nouă și două la Kilometrul 13, Strada Dreptății și Strada Lacului.

Asfaltarea acestor străzi s-a făcut întâmplător?

► Nu, străzile nu au fost alese la întâmplare, deoarece trebuia îndeplinit un anumit punctaj. Discutând cu proiectanții am realizat că pe aceste tronsoane este necesar să lucrăm pentru că dorind să atingem punctajul necesar, trebuie să facem legătura cu anumite instituții, cum ar fi: o grădiniță, o școală o biserică, o gară, sau chiar o fabrică având un număr mare de angajați.

Domnule primar, în cât timp ați reușit să asfaltați toate străzile din comuna Sînandrei?

► Ei, află, domnișoară Roxana, că asfaltarea tuturor străzilor din comuna noastră a durat mai puțin de șase ani.

Este o performanță greu de egalat, domnule primar.

► Să știi că este, dacă privim lucrurile prin prisma labirintului birocratic pe care îl ai de străbătut atunci când accesezi și lucrezi cu fonduri europene asfaltarea tuturor străzilor într-o comună mare cum este Sînandreiul, nu este un fapt ușor.

Dacă privim lucrurile prin prisma labirintului birocratic pe care îl ai de străbătut atunci când accesezi și lucrezi cu fonduri europene asfaltarea tuturor străzilor într-o comună mare cum este Sînandreiul, nu este un fapt ușor.

Claudiu COMAN

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

NICIUN GUVERN MONDIAL NU POATE FACE MAI MULT RĂU ȚĂRII, DECÂT AU FĂCUT GUVERNELE ROMÂNEȘTI POSTDECEMBRISTE

nceput de august, domnule Vasile Todî, se apropie toamna și noi nu ne adaptăm la izolare.

Din păcate ne adaptăm la izolarea educațională și culturală. Cât privește trena toamnei, ai dreptate, dacă privim peste umărul vremii se zărește aura lunii septembrie, și în grădina casei mele din câmpia Banatului, peste puține zile, gutuile vor începe să-și piardă puful, iar câmpurile pe unde îmi port pașii diurni, vor odihni pustiite de roade și peste creștetul mesteacănului de la poartă va bate, cu adevărat, aripa toamnei.

Vom avea alegeri?

Nu știu, trăim într-o țară în care nimeni nu poate fi sigur de nimic.

Nici măcar de promisiunile politicianilor?

Glumiți desigur, noi nu avem oameni de stat, noi avem politicieni, adică afaceriști politici. Dacă ne uităm în dicționarul românesc scrie clar: „Politicianul este o persoană care, activând pe plan politic, urmărește îndeosebi satisfacerea intereselor sale personale și obținerea de foloase personale.” Carevasăzică niște șarlatani care promit ce nu au și vând scump iluzii false. Câți din parlamentarii români, domnule Jichița, cunosc celebra maximă de drept roman care spune că nimeni nu dă ce nu are? Apropo, se spune că și Diogene s-ar fi adresat cu vocabule asemănătoare: „Nu-mi lua ce nu-mi poți da”, lui Alexandru cel Mare care îi făcea umbră, privându-l de razele soarelui.

Domnule Todî, recent am primit pe WhatsApp, o mărturisire cutremurătoare a lui Joseph Spencer, care a lucrat o perioadă bună de timp în Guvernul Statelor Unite ca agent ultra-secret și care ne avertizează că în 2024, un eveniment global va schimba fața lumii, indemnându-ne să luptăm împotriva Guvernului Mondial și a ...

Domnule Jichița, poți să te oprești o clipă?

Desigur.

Domnule, nu vreau să practic șiretlicul lui Dupin, eroul lui Poe, de a întrerupe gândurile prietenilor, dar te asigur că niciun Guvern Mondial nu poate face mai mult rău țării decât au făcut guvernele românești postdecembriste. Nu știu ce stări sufletești traversează lumea străină, dar lumea mea românească îmi pare extrem de preocupată și de înspăimântată de existența unui Guvern Mondial.

Și nu ar trebui să fie?

Dumneata crezi că un posibil Guvern Mondial ar fi mai prost decât Guvernele noastre din '89 până azi? Pentru liniștea dumitale și nu numai, vreau să te asigur că acest Guvern Mondial nu va fi condus niciodată de un plagiat ca Ponta. Știi de ce au crezut unii că aducerea regelui ar salva țara?

De ce?

Pentru că toate fărâdelegile politicianilor români au o puternică asemănare între ele, un fel de aer de familie. Și, revenind puțin la Guvernul Mondial, trebuie știut că noi românii, de pe la 1843, am visat la așa ceva prin „bonjuriștii” de factură masonică aflați sub paravanul mondenității care de atunci visau la o republică universală.

Domnule Vasile Todî, ce trebuie să știe societatea românească despre neamul aromânilor, al makedonilor, neam căruia îi aparțineți?

Parcă numai eu.

Da, dar spațiul nu ne permite să înșirăm pe ața de mărgean a amintirii toate personalitățile pe care makedonii le-au dat poporului român.

Mă întrebați ce trebuie să știe societatea românească despre neamul aromânilor?

Da.

Esentialul, și acel ceva care aparține esenței îl întâlnim în memorabilul dialog dintre Petre Țuțea și Marin Preda. Povestea Petre Țuțea: „Mă întreba Marin Preda cum era cu macedoromânii și i-am zis: domnule Preda, macedoromânii nu sunt români, sunt super-români, români absoluți. Atât de năpăstuiți și goniți, că au instinctul național de fiară bătută. Iar eu și dumneata, pe lângă ei, avem forță domestică de rațe. Măcăim. Am stat cu macedoromâni în temniță. Îi bateau până îi omorau, dar nu declarau nimic. Au o bărbăție perfectă.”

Și au stat în temniță, domnule Todî!

Au stat domnule, că o parte din personalitățile lor, au îmbrățișat mișcarea legionar-codrenistă, n-am spus doar „legionară” că aceea a fost continuată de Horia Sima care a și compromis-o. Ca legionari-codreniști, ca buni români, ne putem face o părere despre ei reamintind o observație făcută de Ion Cristoiu în ziarul „Adevărul”. Acolo, bunul gazetar zice așa: „Singurii în România, care au refuzat politica giruetei care și-au păstrat credința într-o idee au fost legionarii. Da, dar ei au fost makedoni, nu români!”

Carevasăzică makedonii nu sunt români?

Domnule Jichița, atunci când makedonii aduc glorie României prin fiii și ficele lor, sunt români, dar când se ocupă de politică sunt străini. Așa au fost priviți mereu de mai marii acestei țări.

Și dumneavoastră ce credeți?

Ce cred eu?

Da, sunt sau nu sunt makedonii români?

Domnule Jichița, stai bine pe scaun?

Foarte bine.

Atunci pot să vă spun ceva ce nu ați auzit niciodată. Că dacă ați fi auzit nu m-ați fi întrebat și nici cititorii dumneavoastră nu cred să fi auzit ce vă spun eu acum, ba mai mult, nici măcar makedonii mei nu cred să știu asta.

Ei, acum chiar mă așez bine pe scaun.

Domnule Jichița, neamul acesta pe care îl numim când aromân, când makedon sau macedo-român este văzut ca fiind unul din cele zece triburi pierdute ale lui Israel!

VASILE TODI

Pe ce vă bazați, domnule, când faceți o asemenea afirmație?

Pe însemnările rabinului Benjamin de Tudela, care, după ce i-a cunoscut pe aromâni, la 1170, i-a considerat „unul din cele 10 triburi pierdute ale lui Israel”.

Și unde se află aceste însemnări?

Însemnările se află astăzi la British Museum. Sigur, problema determinării exacte a identității și chiar localizării acestor triburi în zilele noastre este mult mai complicată. În urma exilului babilonian poporul evreu a fost deportat din Israel. Atunci când s-au întors în Țara Sfântă și au reconstruit Templul din Ierusalim, zece din cele douăsprezece triburi ale lui Israel se „pierduseră” din punctul de vedere al identității iudaice exacte. Deoarece mulți evrei nu au revenit în Israel odată cu reîntoarcerea masivă au rămas în urmă și s-au asimilat printre alte culturi, tradiția iudaică i-a numit „Cele Zece Triburi Pierdute”. Așadar, makedonii care doresc să-și cunoască codul genetic, nu au nici un motiv să fie surprinși atunci când vor afla rezultatul testului.

Domnule, m-ați lăsat fără grai, dar nu și fără întrebări.

Vă ascult.

Cum au reușit makedonii să-și păstreze limba, tradițiile, identitatea de neam, fără școli în limba lor, fără biserici?

La această întrebare așteaptă răspuns toți cei care îi cunosc și chiar unii dintre ei. Personal cred că singură credința i-a salvat. Aflați mereu în exil, exilul fiind prin natura sa distrugător, ei s-au refugiat în acel edificiu indestructibil care este forța credinței. Acesta a fost colacul lor de salvare, alături de respectul infinit pentru Decalog. La ei porunca a V-a începe așa: „Sfințește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara, pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău.” Auzi

dumneata: Sfințește! Pentru ei părinții sunt, cum spuneam odată, singurii sfinți pe care îi pot mângâia. Makedonii, domnul meu, trăiesc convinși că fără binecuvântarea părinților, casa lor nu va dobândi niciodată harul divin. Și din acest motiv, în neamul makedonilor nici un părinte nu este îndepărtat din casă și dus la azil indiferent de ce boli ar suferi și ce vârstă ar avea. Astfel că ultima imagine pe care părinții lor o văd, înainte de a muri, nu este chipul unei asistente de azil, ci ochii copiilor lor.

Până unde merge la ei cinstirea părinților?

Domnule Jichița, bunicul meu, preot ortodox prigonit în Grecia și refugiat în România îmi povestea odată că niște oameni au vrut să cumpere de la un tânăr negustor makedon, marfă multă și scumpă. Dar pentru asta, trebuia ca tânărul să deschidă ușa magaziei cu o cheie ce se afla în camera unde așipise, ostenit, tatăl său, însă fiul refuză să intre în odaie pentru a nu tulbura somnul părintelui. După un timp, Dumnezeu, binecuvântat fie El, răsplăti gospodăria lor cu o mieluță cu stea în frunte. Aceiași oameni, veniră s-o cumpere. Tânărul le-a zis: „Știu că dacă vă cer și greutatea ei în aur, mi-ați plăti, dar eu vă cer doar suma pe care am pierdut-o când am adus cinstire tatălui meu.”

Care este secretul coeziunii din cadrul comunității aromânilor?

În primul rând căsătoria. Căsătoria pe care makedonii o văd nu doar ca pe o legătură sentimentală, ci ca o întemeiere de cămin, ca un mod spiritual și etic de a trăi datorii vieții. Și apoi, absența divorțului. Pentru a-și feri copiii de acest adevărat flagel al vremurilor de azi, ei practică, încă, alianțele matrimoniale prin intermediar. Obicei întâlnit atât la familiile boierești de altădată, cât și

la casele regale. În acest sens, aș dori să vă dau un exemplu de cât bine aduce ascultarea părinților și cât rău neurmarea datinii.

Vă ascult.

Domnule, Iancu Negulescu, omul care a făcut o carieră strălucită la Hollywood, un regizor cu talent uriaș, fiul unui patron de hoteluri din Craiova în perioada interbelică, avea șase surori. Fetele, toate cu studii strălucite în străinătate, au avut parte de căsătorii bune, aranjate toate bineînțele dinainte, de către părinți și rubedenii. Una cu șeful poliției orașului Craiova, alta cu un bancher bogat, toate, ascultându-și părinții și urmând datina, și-au întemeiat familii onorabile, cămine îmbelșugate, stabile și confortabile. Una singură s-a răvrătit împotriva tradiției ancestrale prin care cei vârstnici căutau, găseau și-i binecuvântau pe miri. Cred că se chema Athena, ea a șters-o de acasă cu primul chipeș craidon ieșit în cale și a divorțat un an mai târziu. A îmbătrânit singură și a murit nefericită.

Dar căsătoria dumneavoastră?

Despre căsătoria mea, care în acest an împlinește 40 de ani, se cuvine să mulțumesc bunului Dumnezeu, vorbind despre ea cu pudoare, privind-o și azi în integritatea ei, ca o unitate indestructibilă. O căsătorie pe care îmi place să o tac, cu smerenie, o căsătorie pe care atât eu, cât și Elena am îngrijit-o mereu din perspectiva unei concepții străvechi, tradiționale, ca o adevărată celulă germinativă, creatoare de viață, în cadrul căreia nu pot exista forțe centripete.

Domnule Vasile Todî, vorbiți-ne despre câteva personalități macedonene ce fac cinste istoriei și culturii române.

Andrei baron de Șaguna, Emanuil Gojdu, neamul Mocioneștilor cu scriitorul Alexandru, Nicolae Iorga, Blaga, Vraca și atâția alții despre care nu pot vorbi pentru că nu doresc să monopolizez întreg spațiul dumneavoastră tipografic.

INTERVIU REALIZAT DE
CONSTANTIN JIHIȚA
PENTRU ALMANAHUL „BOLDUREANCA”, 2020

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN

www.revistabanatul.ro

ISSN 2069 - 9689
ISSN-L - 2069 - 9689

Se distribuie gratuit

E-mail: contact@revistabanatul.ro